

DE LA 2 PENTRU VOI

Revista Școlii Gimnaziale „Ion Basgan” Focșani

EROISMUL,
O JERTFĂ SUPREMĂ!

(interdisciplinar)

ȘCOALA
DIN TINDA BISERICII

(religie)

ȘCOALA
ROMÂNEASCĂ
ÎN LITERATURA
ROMÂNĂ

(literatură)

ÎNVĂȚĂMÂNTUL
ROMÂNESC
ÎN ISTORIE

(istorie)

ANUL 4, Nr. 5, IULIE 2021

ISSN 2501 – 7373, ISSN – L 2501 - 7373

SIMPOZIONUL „JERTFĂ ȘI RECUNOȘȚINȚĂ”

Cuprins

Dima Alina - 2	23 - Oceanu Nela
Păun Mihaela - 4	25 - Cașu Elena
Munteanu Gabriela-Ionica - 6	26 - Soare Nicoleta
Oceanu Cosmin - 7	28 - Bărbosu Pompilia
Ciobotaru Elena - 10	30 - Bocăneanu Silvia
Hărăbor Manuela - 11	32 - Bîlcan Dumitra
Duta Valentina - 13	32 - Tudosă Florin
Drăghici Maria Mirela - 15	34 - Gîrleanu Nina
Manea Maricica - 17	36 - Grigoriu Ramona
Văsuianu Cecilia - 18	38 - Brumaru Mioara
Bîndar Mihai - 20	40 - Groper Veronica

COLECTIV REDACȚIONAL:

Coordonatori: prof. Mihaela Păun și prof. Elena Ciobotaru

DTP design: bibliotecar Margareta Tătăruș

Corector: prof. înv. primar Carmen Tomescu

Revistă anuală editată de Școala Gimnazială „Ion Basgan” Focșani

Anul înființării: 2016

Anul IV, Serie nouă, Numărul 5/2021

Director: prof. Alina Dima

Desene coperta 1 și 4: Maria Hărăbor, clasa a VII-a D

Responsabilitatea pentru conținutul articolelor aparține autorilor.

SIMPOZIONUL „Jertfă și recunoștință”

*„Mai mare dragoste
decât aceasta nimeni nu
are, ca sufletul lui să
și-l pună pentru
prietenii săi.”*

(Ioan 15, 13)

prof. Alina Dima

Școala Gimnazială „Ion Basgan” Focșani

Ne-am dus cu Dumnezeu/ Ne-am dus cu voie bună” spune Alecsandri în „Peneș Curcanul” și cu această însuflețire și-au sacrificat viața toți eroii din adâncimea veacurilor, de la Burebista și Decebal, de la Ștefan cel Mare și Mihai Viteazul până la cei ce au luptat la Grivița și Plevna, Mărăști, Mărășești și Oituz, la Odesa, Stalingrad și în Munții Tatra. Au căzut cu sutele de mii la datorie pentru idealurile naționale de neatârnamare, pentru independența țării și făurirea României Mari, pentru redobândirea teritoriilor românești luate de cotropitori prin forță și dictat. Eroii au sfințit cu sângele lor pământul acestei țări și s-au înălțat prin jertfă și prin sacrificiu suprem.

Eroii nu sunt învinși, sunt învingători, sunt exemple ale curajului și fidelității față de o credință, de un ideal, de un jurământ, de un simbol.

Chiar dacă nu toți eroii au un nume, toți sunt un exemplu de curaj și de demnitate.

Prin eroism se scriu în cartea veșniciei faptele omenești, prin eroism se realizează cel mai prețios tezaur național al unui popor, bogăția lui culturală, spirituală și măreția istoriei sale naționale, prin care trăiește și din care se hrănește sufletește.

Cu această zestre, un popor intră în marea familie a popoarelor, în istoria lumii.

„Legătura dintre ziua Înălțării Domnului și pomenirea eroilor ni se arată prin faptul că Hristos S-a înălțat la cer după ce a trecut prin jertfă și a arătat iubire jertfelnică până la moarte. Nu există înălțare fără iubire milostivă, fără dăruire de sine, de aceea și eroii noștri sunt înălțați întru cinstire pentru că s-au jertfit, au arătat dragoste și credință față de Biserică și neam”, spune Preafericitul Părinte Patriarh Daniel.

Eroii vor trăi de-a pururi în sufletele noastre, orice nou răsărit însemnând pentru români încă o zi în care putem trimite un gând de recunoștință celor care s-au jertfit pentru noi.

Simpozionul „Jertfă și recunoștință”, parte a proiectului educațional „Oameni și timpuri”, ediția a VI-a, 2020-2021, s-a desfășurat în data de 25 mai 2021, conform calendarului de activități extrașcolare și a fost inițiat de Școala Gimnazială „Ion Basgan” Focșani.

Invitatul special al acestui eveniment a fost Înaltpreasfințitul Părinte Ciprian, Arhiepiscopul Buzăului și Vrancei.

Partenerii noștri au fost:

- Inspectoratul Școlar Județean Vrancea,
- Primăria Municipiului Focșani,
- Teatrul Municipal „Mr. Gh. Pastia” Focșani,
- Arhiepiscopia Buzăului și Vrancei,
- Protoieria Focșani 1,
- Protoieria Focșani 2,
- Ansamblul Folcloric „Țara Vrancei”,
- C.S.E.I. „Elena Doamna” Focșani,
- Asociația Profesorilor de Religie din Vrancea,
- Direcția de Asistență Socială Focșani.

Temele propuse au fost:

1. **Eroismul, o jertfă supremă!** (interdisciplinar)
- Abordare interdisciplinară sau de specialitate (istorie, religie, literatură), prezentarea unor documente, dovezi, monumente închinare eroilor, exemple de eroism.
2. **„Școala din tinda bisericii”** (religie)
- Organizarea, dezvoltarea școlii românești - primele școli, primii dascăli, primele manuale spre „înstruirea” copiilor.
3. **Școala românească în literatura română** (literatură)
- mărturii privind școala românească în literatură, documente, manuale, scriitori.
4. **Învățământul românesc în istorie** (istorie)
- Repere istorice în organizarea învățământului românesc, personalități.

Obiectivele urmărite au fost:

- Promovarea respectului pentru valorile istorice, culturale, religioase, morale, estetice și artistice;
- Aprecierea eroismului ca virtute de valoare absolută prin însușirea modelelor de iubire jertfelnică oferite de eroii neamului românesc;
- Valorificarea opiniilor și a valențelor creative ale cadrelor didactice și ale elevilor;
- Dezvoltarea unor abilități de interrelaționare între cadrele didactice, preoți și personalități din comunitate.

În cadrul simpozionului, pe lângă prezentările susținute de Înaltpreasfințitul Părinte Ciprian, Arhiepiscopul Buzăului și Vrancei și profesorii vrânceni Silvia Bocăneanu, Nicoleta Soare, Cosmin Oceanu și Mihai Bîndar, au mai avut loc și următoarele momente artistice:

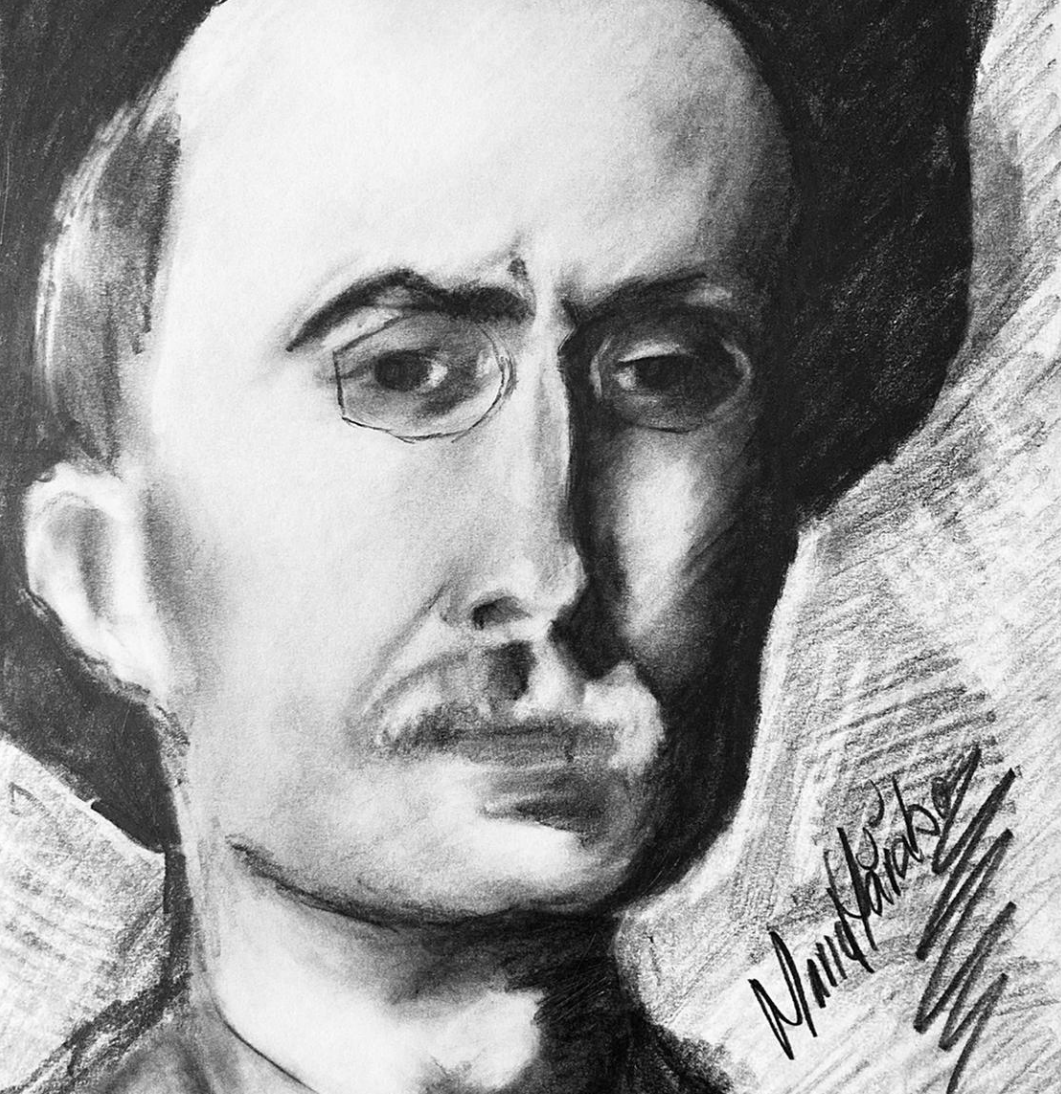
- **„Fetița din nuc”** (adaptare după Dumitru Almaș) - scenetă prezentată de elevii clasei a IV-a C de la Școala Gimnazială „Ion Basgan” Focșani, coordonatori: prof. Ciobotaru Elena și prof. înv. primar Cudalb Mariana

- **„Amintiri din copilărie”** - (fragment) - scenetă prezentată de elevii clasei a VII-a D de la Școala Gimnazială „Ion Basgan” Focșani, coordonatori: prof. Păun Mihaela și prof. Țandără Mariana.
- **Cântece patriotice** - moment artistic coordonat de doamna Maria Murgoci, director al Ansamblului Folcloric „Țara Vrancei”.
- **Vernisarea expoziției „Jertfă și recunoștință”** - lucrări de grafică și pictură realizate de elevii Școlii Gimnaziale „Ion Basgan” Focșani, Maria Hărăbor, clasa a VII-a D, Ioana Gurguiatu și Alessia Mitrea din clasa a VI-a A, coordonați de prof. Veronica Groper.

Coordonatorii proiectului au fost:

- Director Dima Alina,
- Director Murgoci Elena,
- prof. Ciobotaru Elena,
- prof. Păun Mihaela,
- prof. Țandără Mariana,
- Prof. Nedelcu Cristina,
- prof. Ion Nicoleta,
- inspector prof. Pătrășcanu Melania,
- protoiereu Pr. Aurel Boțan,
- bibliotecar Tătărus Margareta.

**Acest număr al
Revistei „De la 2 pentru voi”
este dedicat în întregime
Simpozionului
„Jertfă și recunoștință”
și adună laolaltă, pe cele patru
teme amintite, lucrările
selectate de comisia de evaluare.
Mulțumiri, tuturor celor care au
contribuit la organizarea și
desfășurarea simpozionului
județean, aflat la prima ediție!
Mulțumiri, tuturor celor care au
înseris lucrări, pentru
conținutul valoros și pentru
încrederea în echipa noastră!**

Iubirea jertfelnică

prof. Mihaela Păun
Școala Gimnazială „Ion Basgan” Focșani

Eroii reprezintă jertfa de veacuri a unui neam. Ei sunt rădăcinile și stâlpii înfiți adânc în istoria neamului, modele de demnitate și cultură, nu doar de iubire, răbdare și jertfă. În ființa lor se află niște comori sfinte, truda și jertfa înaintașilor din care se hrănește neîntrerupt prezentul și viitorul nostru. În ei stă, într-o strânsă legătură, ceea ce este vremelnic cu ceea ce este etern în făptura omului. Și prin ei au răsărit idealuri și împliniri mărețe, căci jertfa lor a fost motivată de faptul că cine luptă pentru dreptate, cinste, libertate luptă pentru Dumnezeu, apără familia, moșia, cultura, limba, legea, neamul. Ei sunt născuți din credință, hărnicia, truda și jertfa poporului. Ei au crezut în ființa neamului, pe altarul căruia au adus cea mai sublimă jertfă: Viața!

Viața oamenilor de seamă se remarcă prin crearea de valori: ale binelui, adevărului și frumosului, valori cardinale care se completează. Marile personalități ale istoriei naționale învederează și ele o viață întemeiată pe slujirea acestor valori.

Evocarea lor a fost întotdeauna o modalitate importantă de a oferi urmașilor modele care să-i ghideze spre o permanentă creștere spirituală, spre o renaștere, o reînnoire a sufletelor, pentru a ajunge la înălțimea virtuților acestora.

Constantin Brâncoveanu a fost un domnitor care, prin faptele sale, a creat pentru noi depline valori artistice și morale. Îl numește cântecul popular Constantin Brâncoveanu „boier vechi și domn creștin” pentru numeroasele realizări din epoca sa, precum și pentru pilduitoarea jertfă închinată neamului său, credinței sale creștine.

Un portret ilustrativ - un chip reflectat în oglindă - pentru cine și cum a fost domnitorul, este schițat de Mitropolitul său, Antim Ivireanul: „Strălucește într-însa - în persoana principelui - domneasca mare podoabă, dar înfrumusețată cu bunătatea faptelor; înțelepciunea cea politicească, dar unită cu râvna cea creștină; sfatul cel mare, dar însoțit de puterea legilor; dreptatea cea cu socotință, dar împreună cu blândețe și în îndelungă răbdare”. Încă din timpul vieții era asemănat cu Sfântul

Împărat Constantin cel Mare, nu pentru identitatea de nume, ci pentru multele și diferitele preocupări și realizări, pentru că s-a ridicat cu fapta și virtutea la aceeași înălțime. Documentele vremii îl prezintă pe domnitor ca fiind o personalitate excepțională în epocă, nu numai în spațiul geografic, cultural și spiritual al Țării Românești, ci depășind granițele țării sale.

Medicul și scriitorul Ioan Comnenul îl numea „plin de grații și înțelepciune, cel mai bun între domnitori, blând, dulce, dar minte adâncă și dreaptă, stea înțeleaptă, văzută tuturor în lume, sub a cărei domnie, filosofează Dacia”.

A fost ctitor de biserici și mănăstiri, cărora le-a imprimat un stil de zidire nou, ca un suflet frumos și luminos, stilul brâncovenesc. Domnia lui s-a constituit într-un veritabil „ev de aur” al culturii române. Prin ceea ce a lăsat moștenire posterității, epoca brâncovenească reprezintă o sinteză între Orient și Occident, între clasic și baroc, între medieval și modern. Stilul pe care îl regăsim în arhitectura și arta decorativă la Hurezi, Palatul Episcopal de la Buzău, Făgăraș, Mogoșoaia, Sâmbăta este definit prin complexitate, eleganță și rafinament.

A fost un mare ctitor de cultură prin carte românească, arabă, grecească, slavonă, în țară și în țări îndepărtate precum Siria și Georgia. Preocupare deosebită a manifestat pentru tipărirea de carte religioasă și de cult românească și pentru organizarea de biblioteci, având ca scop ridicarea poporului din bezna necunoașterii și a ignoranței. La intrarea în biblioteca sa de la Hurezi, a pus să se scrie următoarele cuvinte: „Biblioteca aceasta este casă cu hrană sufletească ce oferă iubitorilor masa înțeleaptă a cărților”.

Ca protector generos al Ortodoxiei, el a făcut danii către tot Orientul, către Ierusalim, apoi mănăstirilor ortodoxe din Turcia, din Georgia și Antiohia, din Athos și până la poalele Muntelui Sinai.

Jertfa martirică a impresionat o lume întreagă, ea împlinind o viață plină de evlavie creștinească și de apărare a valorilor Ortodoxiei. Domnitorul, alături de fiii și sfetnicul său și-au jertfit viața pe altarul iubirii lui Hristos. Îndemnul adresat fiilor săi, de a primi cu seninătate și chiar cu bucurie moartea constituie mărturia unei credințe vii și lucrătoare, temeiul unui patriotism materializat în faptă și al dragostei față de țară și de neam. Jertfa lor a devenit creatoare, a născut o putere de rezistență în fața asupritorilor, generând unitate și comuniune între cei de același neam. Sacrificiul fără ezitare a unui conducător cutremură, în orice vreme, o societate aflată în căutarea propriului drum.

Calinic de Naxos, Mitropolitul Heracleei și viitor Patriarh ecumenic pentru numai o zi, auzind de moartea martirică a celor șase, a întocmit un Canon alcătuit din patru tropare, intitulat „Imn de biruință”. Acesta echivala cu un act de canonizare pe pământ, cu o recunoaștere a sfințeniei acestui domnitor venită chiar din partea conducătorului Bisericii Ortodoxe de pretutindeni. Un sfânt este un om care, rămânând cetățean al pământului, e, în același timp, cetățean al cerului.

Statornicia credinței lor, bogata operă culturală, spiritul filantropic și mucenicesc au consacrat martiriul Sfinților Brâncoveni drept un eveniment de răscruce în istoria neamului și a Bisericii noastre.

Desen realizat de Ioana Gurguiatu
Clasa a VI-a A

Credință și eroism, un mod de a trăi!

Prof. Munteanu Gabriela-Ionica
Școala Gimnazială Suraia

Desen realizat de Alessia Mitrea
Clasa a VI-a A

Eroismul, un cuvânt vechi, dar totuși nou, pentru mulți oameni care nu reușesc să-și slujească propriul popor în lumina credinței. O noțiune care ne trimite cu gândul la jertfa trupului și a sufletului, la patriotism. Această Jertfă a fost supremă atunci când Iisus, din dragoste pentru oameni, a acceptat suferința și moartea, demonstrând ce înseamnă curajul adevărat și modul în care putem să obținem această virtute.

Manifestarea eroismului se aseamănă cu o podoabă de neegalat, care a reușit să aureoleze mii de oameni, dobândind fericirea dorită de toți creștinii („Fericiți cei prigoniți pentru dreptate, că a lor este împărăția cerurilor”), cu ajutorul puterii divine. De aceea eroul este adeseori divinizat. Divinizarea pornește de la modul în care se reușește cunoașterea cât mai concretă a vieții spirituale dobândită de acești eroi.

Religia se întâlnește cu eroismul ca întregul cu partea. Așadar, eroismul, inspirat de ideea creștină și de patriotism, este o virtute de valoare absolută, o jertfă supremă. Prin eroismul creștinesc, faptele omenești trec de acest nivel uman, atingând nivelul suprem, martiriul.

Eroismul se manifestă sub diferite forme. La fel ca în trecut, a fi eroic înseamnă să ai curaj, iar vitejia vine de la Dumnezeu. De aceea eroismul face parte integrantă din religie, așa cum religia este, sub aspectul ei luptător, o înlănțuire de fapte eroice.

Astfel de fapte eroice întâlnim în toată istoria lumii, la diferite popoare și în special în rândul creștinilor. Luptele pe care creștinismul le-a dat sunt o serie de fapte eroice nesfârșite, în fața cărora se supune întreaga istorie.

Persecuțiile păgâne și cele comuniste, au oferit fapte și atitudini nepieritoare, în urma cărora a rezultat martiriul multor suflete frumoase. Spre deosebire de altele, eroismul creștin este întâi victoria asupra propriei tale persoane și numai după aceea asupra altora și asupra întregii lumi. Înseamnă victoria dreaptă și definitivă asupra ignoranței, a păcatului și a morții.

Un exemplu de învingător asupra ignoranței este Moise. El, deși, a crescut la curtea Faraonului, având parte de o educație diferită din punct de vedere religios, cultural, moral și, de asemenea, având parte de multe privilegii, nu a renunțat niciodată la neamul și credința sa. Atunci când a fost chemat să-și slujească poporul, cu mare curaj și cu mare credință, a acceptat să îndeplinească voia lui Dumnezeu.

Profetul Daniel și-a trăit viața, îmbinând credința cu eroismul. El a reușit să lupte cu ispitele, care veneau din diferite părți. De la o vârstă fragedă, a fost luat ostatic și trimis în Babilon, pentru a fi educat în cultura aceluia imperiu. Dar datorită credinței sale de neclintit, Daniel s-a ridicat deasupra împrejurărilor istorice vitrege, reușind să glorifice cu succes numele lui Dumnezeu. Eroismul manifestat este de apreciat, deoarece a fi un tânăr credincios este o sarcină grea în orice timp. Iar Daniel a reușit să depășească presiunile unei lumi guvernate de o filozofie păgână a eu-lui și a plăcerii, ajungând astfel să îndeplinească voia lui Dumnezeu.

Eroismul ne duce cu gândul la marii conducători ai lumii, care au reușit să-și slujească poporul în lumina credinței.

Aici ne referim și la Sfântul Împărat Constantin

cel Mare, la Sfântul Voievod Ștefan cel Mare, Sfântul Voievod Neagoe Basarab, Sfântul Martir Constantin Brâncoveanu.

Sfântul Martir Constantin Brâncoveanu făcea parte dintr-o veche familie boierească. El a avut parte de toate privilegiile vremii sale, dar a ales calea credinței, adăugând la aceasta și eroismul care rezultă în urma detronării acestuia. Deși, chinurile la care a fost supus erau grele, fiind martor chiar și la suferințele copiilor săi, el a dovedit o vitejie de neimaginat, gândindu-se să-și salveze cel puțin sufletul și să spele păcatele cu sângele lui.

Acest eroism, care duce la jertfa supremă, se regăsește și în cadrul diferitelor opere literare: legenda „Muma lui Ștefan cel Mare” de D. Bolintineanu, în care mama lui Ștefan cel Mare e gata să-și sacrifice feciorul pentru binele patriei, balada populară „Constantin Brâncoveanu”, unde ne este amintit martiriul personajului, legenda Mănăstirii Argeș, unde ni se arată o jertfă supremă a poporului român, pentru întemeierea Bisericii. Așadar, eroismul creștin nu e accidental, ci o lucrare neîntreruptă, modestă, anonimă, a numeroaselor generații de creștini. Creștinismul este istoria însăși a celui mai înalt eroism.

Eroismul, o jertfă supremă!

Prof. Oceanu Cosmin
Școala Gimnazială Vârteșcoiu

Atunci când auzim sau rostim cuvinte precum JERTFĂ, EROISM, RECUNOȘȚINȚĂ, inima fiecărui român sau străin de bine, indiferent de vârstă, de ocupație sau de concepție politică ori religioasă, trebuie să bată mai tare, pentru că acele cuvinte sunt pentru noi deosebit de dragi și chiar sfinte. În trecutul nostru istoric mai îndepărtat sau mai apropiat, atunci când pe cerul României apăreau nori negri și prevestitori de rele, cele trei cuvinte – JERTFĂ, EROISM, RECUNOȘȚINȚĂ – au fortificat sufletește și trupește pe români și i-au determinat „pe toți ca unul” să fie gata ca la chemarea Patriei s-o apere cu vrednicie. Încadrându-se fie în oastea cea mică a țării, fie în oastea cea mare, fiii României s-au luptat cu vitejie și eroism, întotdeauna pentru cauze drepte și nobile.

Este necesar ca în zilele noastre conținutul noțiunilor de JERTFĂ, EROISM, RECUNOȘȚINȚĂ să nu le lăsăm pradă perimării ca și cum chiar și-ar fi trăit traiul.

Ca atare, în societatea românească actuală și nu numai, în vorbirea curentă, în activitatea educațională din școală, din familie, este cazul să se insiste pe descifrarea conținutului și înțelesurilor acestor noțiuni.

Ele sunt pe deplin actuale și, în consecință, trebuie să fie mereu și mereu înțelese în profunzimea lor, să trăiască în vorbirea și în conștiința tuturor românilor, să fie prezente în activitatea de educație din școli și facultăți, din armată, ca și în activitatea cultural-educativă de la orașe și sate etc., așa cum s-au petrecut lucrurile și pe timpul străbunilor, bunilor și părinților noștri.

În vremurile deosebit de aspre care ne-au jalonat istoria, atunci când țara s-a aflat în pericol, ca pe vremurile lui Burebista și Decebal, Dragoș, Bogdan I, Basarab I, Mircea cel Bătrân, Ștefan cel Mare, Iancu de Hunedoara, Vlad Țepeș, Mihai Viteazul, Tudor Vladimirescu, Carol I, Ferdinand I și Ion Antonescu, fiind pătrunși până în adâncul sufletelor lor de dragostea fierbinte față de Patrie, toți bunii români și-au lăsat plugurile și celelalte unelte de muncă, familiile, școala, toate îndeletnicirile pașnice și au plecat la oaste pentru apărarea hotarelor, a bunurilor, a credinței, purtând în sufletele lor imaginea și chemările Țării. Relevând acest limpede adevăr, Nicolae Bălcescu aprecia, cu deplin temei, că în spațiul Carpato-Danubiano-Pontic „tot românul se năștea cu datoria de a fi soldat și de a apăra statul la vreme de nevoie, și când vrăjmașul călca pământul românesc, toată țara trebuia să fie în arme!” Pentru a face față cu deplin succes armatelor cotropitoare „dese ca frunza și ca iarba”, românii, adesea puțini la număr, dar bravi patrioți, și-au luat ca aliați de nădejde șesurile, râurile, dealurile și munții, iar apoi s-au bătut cu dușmanii cu bărbăție, cu vitejie și cu un eroism exemplar, apărându-și vatra, ogorul, limba, credința, obiceiurile, propria lor existență. Evidențiind o atare realitate, cu pana sa plină de culoare și de fior patriotic, Alexandru Vlahuță scria la vremea sa: „Vijelii cumplite au trecut peste noi. La toate acestea am ținut piept și nu ne-am dat, ș-aici am stat. Ca trestia ne-am îndoit sub vânt, dar nu ne-am rupt. Și-am rămas stăpâni pe moșia noastră. Știe numai bunul Dumnezeu cu cât sânge ne-am plătit noi pământul acesta, scump tuturor românilor, scump pentru frumusețile și bogățiile lui, scump pentru faptele mărețe înălțătoare care s-au petrecut pe el.” Nu putem însă să nu spunem că atunci când orice român de bine citește, aude și rostește cuvintele de JERTFĂ, EROU ȘI EROISM, RECUNOȘTINȚĂ sufletele lor trebuie să vibreze, pentru că ele sunt cuvinte sfinte, fiind desprinse parcă din cartea vechilor „cazarii”.

Eroismul din dragoste pentru neam, credință și glia noastră este mult superior oricărui alt fel de eroism, cum ar fi de pildă cel din dorința de slavă deșartă, din disperare sau din alte motive. Dragostea nemărginită a lui Dumnezeu pentru lume merge până la a se lăsa răstignită pe cruce oferind jertfei noblețea supremă, sublimul. Învățătura dogmatică a Bisericii ne spune că Fiul lui Dumnezeu S-a întrupat și a murit pe cruce pentru a împlini rânduiala dreptății și mânat de iubirea divină pentru om.

„Căci Dumnezeu așa a iubit lumea, încât pe Fiul Său Cel Unul-Născut L-a dat, ca oricine crede în El să nu piară, ci să aibă viață veșnică”. (In. 3,16) În cadrul acestei formule dogmatice, se cuprinde însă atâta adâncime și bogăție de sensuri, încât nu poate fi epuizată de nici o viziune și de nici o descriere omenească sau de toate la un loc.

Eroii acestui neam creștin călăuziți de preoți cu „crucea-n frunte” crescuți la sânul bisericii străbune și hrăniți din tindă cu cuvântul lui Dumnezeu, reușesc ca prin jertfa supremă demnă unui popor creștin, să nu devină nici musulmani, nici ateii, așezând mai presus de orice sacrificiul personal în slujba interesului public, dovedind astfel că în lume nu există un gest mai nobil și mai sfânt decât să-ți dai viața pentru semenii tăi și pentru Patrie.

Nicolae Iorga, într-o expunere făcută la o adunare festivă dedicată zilei Eroilor, spunea următoarele: „La noi, la români, faptele înalte de eroism ostășesc sunt o expresie directă a dragostei de Patrie a luptătorilor, iar dragostea fierbinte față de Patria Română se exprimă pe câmpul de bătălie, prin acte de eroism înălțătoare.” Omul politic și de cultură Mihail Kogălniceanu, într-o altă cuvântare rostită la un curs de istorie, spunea: „Dacă avem o Țară... o datorăm vitejei și patriotismului românilor... Faptele noastre eroice devin faptele Țării... Eroismul românilor este eroismul Țării”.

Iată câteva texte românești referitoare la EROI și EROISM:

„Nu vărsați lacrimi pe mormintele eroilor, ci mai curând slăviți-i în cântece, așa ca faima numelor lor să rămână un ecou prin legenda veacurilor” (Regina Maria);

„Viteji ce-ați căzut pentru țară, / Ostași ai credinței, soldați, / Vă fie țărâna ușoară, / Viteji ce-ați căzut pentru Țară” (Mircea Dem. Rădulescu);

„Nu-l uitați pe cel căzut în război, / Strigați-l din când în când pe nume, / Ca și când ar fi printre noi, / Și-atunci el va surâde în lume” (Nichita Stănescu)

Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, Daniel, la data de 24 noiembrie 2018, împreună cu alți ierarhi, în cadrul slujbei de pomenire a eroilor români a așezat „cu evlavie și recunoștință” sub Sfânta Masă a Altarului catedralei neamului lista cu numele tuturor eroilor români cunoscuți care și-au jertfit viața pentru neam și credință în Războiul de Independență din 1877-1878, în Războaiele Balcanice din 1913, în Primul Război Mondial din 1916-1919, în Al Doilea Război Mondial din 1944-1945, precum și numele făuritorilor României Mari de la 1918.

„În Biserica Ortodoxă, Sfânta Masă, numită și Altar sau Prestol, reprezintă atât mormântul lui Hristos cel Răstignit, cât și tronul Slavei, Învierii și Înălțării Sale la Cer. Totodată, Sfânta Masă reprezintă și masa Cinei celei de Taină a lui Hristos, când el a instituit Sfânta Euharistie, în Sfânta și Marea Joi, înainte de Pătimirea, Moartea și Învierea Sa. De aceea, așezarea Pomelnicelor, care cuprind numele eroilor din timpuri și din locuri diferite sub Sfânta Masă a Altarului Catedralei Naționale, simbolizează, pe lângă semnul neuitării și prețuirii noastre pentru jertfa lor și speranța comuniunii lor veșnice cu Hristos Domnul în nădejdea Învierii și a Vieții Veșnice, învățând din rugăciunile Bisericii, că mai înfrumusețat decât Raiul s-a arătat Hristoase mormântul Tău, izvorul învierii noastre” a adăugat Preafericitul Părinte Daniel.

Pomenirea eroilor neamului românesc la praznicul Înălțării Domnului a fost hotărâtă în anul 1920 prin Decretul-lege nr. 1693/4 mai 1920, care a stabilit ca Ziua Eroilor să fie sărbătorită cu prilejul Zilei Înălțării Domnului Iisus Hristos, dată decretată sărbătoare națională a poporului român. Țara noastră a devenit, astfel, primul stat care i-a asimilat pe eroii străini celor naționali.

Catedrala Mântuirii Neamului, cu hramul principal Înălțarea Domnului, simbol al poporului român închinat eroilor neamului din toate timpurile, a fost sfințită la 25 noiembrie 2018, la împlinirea unui secol de la Marea Unire, de patriarhul Daniel și patriarhul ecumenic Bartolomeu, împreună cu un sobor de ierarhi români și străini.

În ziua de 30 noiembrie 2018, la sărbătoarea Sfântului Apostol Andrei Ocrotitorul României cu ocazia oficierii slujbei de sfințire a Catedralei Mântuirii Neamului sau Catedralei Naționale, Preafericitul Patriarh Daniel a spus :

„Acest edificiu nou este o necesitate liturgică practică, dar și un simbol al spiritualității și comuniunii românești... unește simbolic iubirea față de Dumnezeu a unui popor creștin, jertfelnic și darnic cu recunoștința pe care o datorăm permanent eroilor neamului”.

Bibliografie:

1. *Biblia sau Sfânta Scriptură*, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București 1988,
2. **Kogălniceanu, Mihail.** *Lirică românească a războiului din anii 1941-1945*, ediție alcătuită de dr. Floriean Tucă și dr. Cristache Gheorghe, București, 2001,
3. <http://www.ligamilitarilor.ro/>
4. <http://ordinulmaria.com>
5. <https://once.mapn.ro/>

Desen
realizat de
Ioana Gurguiatu
Clasa a VI-a A

Mărturisind iubirea

Prof. Ciobotaru Elena
Școala Gimnazială „Ion Basgan” Focșani

Viața de după moarte este învățătura și nădejdea creștinului, argumentul rugăciunilor spălate cu lacrimile mamelor, ale fiilor și fiicelor, ale neamului pentru cei adormiți întru Domnul.

O legătură nevăzută și trainică cu cei adormiți se regăsește în tradiția și cultul Bisericii noastre, în fiecare familie și comunitate. Ne plângem rudele, moșii și strămoșii, pe cei pierduți în negura vremurilor, pe cei pierduți în timpurile întunecate ale istoriei. Cultul restrâns pe care fiecare familie îl dă morților ei, a fost extins la cel al eroilor, al celor căzuți pentru neam, pentru credință, pentru apărarea unor valori.

Eroii, martirii, mărturisitorii, luptătorii, toți au mărturisit virtutea virtuților, iubirea, iubirea față de Dumnezeu și față de semeni. „Iubirea? Iubirea este Dumnezeu: Dumnezeu este iubire” (1 Ioan 4, 16). Iubirea este cauza existenței noastre, este cea care ne leagă de Creator, este firul nevăzut al legăturii dintre oameni, este trăirea care animă îmbrățișările, emoțiile, este rădăcina tuturor faptelor bune.

Iubirea este izvorul puterii de a lupta împotriva răului, a neajunsurilor, a durerilor, a celor ce-ți nedreptătesc neamul, poporul. Puternică și statornică, jertfelnică până la moarte, vie, lucrătoare prin fapte, iubirea a semănat pe pământul țării osemintele ostașilor, ale martirilor și mărturisitorilor, precum florile de mac, roșii și firave. Vieți puse în slujba unei credințe, a unui popor, a unui viitor frumos, în pace și libertate. Iubirea lor ne-a adus într-un gând, acela de a-i mărturisi prin bisericile noastre: „Pe ostașii români căzuți pe toate câmpurile de luptă pentru apărarea țării, reîntregirea neamului și slava Sfintei noastre Biserici, Domnul Dumnezeu să-i pomenească întru Împărăția Sa” (Sf. Liturghie), de a-i aminti fiilor și fiicelor noastre (Ziua Eroilor), de a le închina monumente spre slavă.

Personalități de vază ale neamului, oameni de suflet au contribuit la organizarea diferitelor societăți prin care s-au ridicat monumentele închinat eroilor, mărturii peste timp:

MONUMENTUL EROILOR DIN RĂZBOIUL DE ÎNTREGIRE NAȚIONALĂ (municipiul Dorohoi, județul Botoșani), MONUMENTUL EROILOR DIN RĂZBOIUL DE ÎNTREGIRE NAȚIONALĂ (comuna Poenarii Burchii, județul Prahova), MONUMENTUL „ULTIMUL STRĂJER AL CAPITALEI” (București), ARCUL DE TRIUMF, amplasat pe Șoseaua Kiseleff din București, MONUMENTUL EROILOR AERULUI, MONUMENTUL EROILOR SANITARI, MORMÂNTUL OSTAȘULUI NECUNOSCUȚ, MAUSOLEUL EROILOR de la Focșani, MAUSOLEUL EROILOR de la Mărășești, MAUSOLEUL DE LA MĂRĂȘTI și lista poate continua cu alte monumente ridicate eroilor cunoscuți și necunoscuți.

Pomenirea acestora este o cale de a păstra conștiința națională, unitatea de cuget și simțiri de-a lungul generațiilor.

Mulțimea celor care s-au jertfit pentru neamul acesta, pentru libertățile lui, confirmă trăirea unei vieți ca pe o Cruce și o Înviere, suferință și speranță.

Au mărturisit iubirea prin jertfa supremă, de aceea Statul și Biserica fac pomenirea lor, ostași și luptători români, din toate timpurile și din toate locurile, în ziua Înălțării Domnului, hramul principal al Catedralei Mântuirii Neamului, simbol spiritual național. Înălțarea Domnului este cel mai potrivit moment al cinstirii eroilor, stabilind o relație duhovnicească „fiindcă nouă, românilor, ni s-a rânduit să ne ridicăm, să ne înălțăm ca neam prin jertfă, cunoscând în existența bimilenară nenumărate răstigniri, dar și minunate învieri” (<http://patriarhia.ro/iubirea-jertfelnica-a-eroilor>).

Dar cine sunt eroii? Sunt toți cei care s-au jertfit pe câmpurile de luptă, în lagărele și închisorile comuniste, pe caldarâmul orașelor luptând pentru libertățile de astăzi, în sălile de clasă rostind „Tatăl nostru”, pe cărările de munte ducând fraților primele tipărituri, sunt tinerii eroi care prin exemplul lor, prin mărturia lor, ne cheamă să nu despărțim darul libertății de darul credinței, al sfințeniei vieții și al demnității naționale.

Respect eroilor nemului românesc

Prof. Hărăbor Manuela
C.S.E.I. „Elena Doamna” Focșani

Prin jertfa eroilor și a martirilor neamului nostru ne-am păstrat numele de creștini și de români, căci un român adevărat trebuie să fie mai întâi un creștin adevărat.

Eroii neamului au murit încredințați că cine luptă pentru dreptate și libertate luptă pentru Dumnezeu. Cine luptă și își apără familia, credința, cultura, limba, legea, neamul, patria, luptă pentru adevăr și dreptate.

Astăzi, toți eroii cunoscuți și necunoscuți ai neamului nostru românesc vin și ne întreabă dacă suntem vrednici de jertfele lor, chemându-ne să le urmăm pilda și credința, pentru că eroismul e evadare din vremelnicie, e lupta cu tine însuși și cu duhul lumii, e depășire și iubire de veșnicie, e jertfă pentru ideal și dăruire pentru imponderabilele vieții spirituale.

Eroismul e o forță morală, e o energie pusă în slujba unui ideal suveran. Eroul este exponentul și mandatarul neamului întreg. El luptă pentru marile idealuri ale umanității și nu cunoaște obstacol în opera de înfăptuire a dreptății sociale, a libertății naționale și a armoniei universale.

Eroul e în slujba poporului și el strigă la răspântiile istoriei durerea și suferința neamului. Eroul istoric e vulcan în erupție a sufletului colectiv.

Erou e cel ce pătimește pentru patrie, erou e cel ce sângerează pentru front, erou este și cel care răzbate în fabrică și pe șantier, cel ce lucrează în mină, precum și cel ce se frământă și caută durerile și patimile poporului pentru istorie.

Cel mai sublim eroism îl găsim, cu siguranță, în crucificarea lui Iisus și în chinurile și torturile miilor de martiri. Din iubire față de omenirea naufragiată, Iisus a pățit și ne-a împăcat cu cerul, tot așa și eroii, din dragoste față de glie și tradițiile patriei, cât și din dragoste față de viitorul neamului. Ei stau la temelia istoriei!

România există datorită unor eroi. Eroi demni, repere de curaj, patriotism și integritate. Eroi cu biografii care întrec și cele mai spectaculoase scenarii de film. Eroi despre care însă știu tot mai puțini români... din păcate!

„Eroi au fost, eroi sunt încă / Și-or fi în neamul românesc” răsună vorba unui cântec din ce în ce mai puțin pus în fața conștiinței tinerilor, însă el răsună în inima și în mintea tuturor celor care, în fața jertfei, se opresc și se cutremură, chiar dacă din ce în ce mai rar. Eroii au fost și sunt în istoria neamului nostru românesc, căci nu cred să mai fie pe fața pământului un popor a cărui istorie să se asemene cu cea a noastră, căci trecutul neamului românesc este o îngemănare de lacrimi și durere, de glas de rugăciune și fum de tămâie spre pomenire, de nădejde și așteptare.

Oricât am căuta să înțelegem noi, cei de astăzi, care ne bucurăm de libertate, nu vom putea, căci eroii care au fost, sunt pilde ale viețuirii și dăinuirii, iar eroii care sunt, sunt tăcuți, smeriți, dar se fac pietre de temelie pentru viitor.

Columna lui Traian ne pune în față primele icoane ale eroilor neamului nostru.

Marele Voievod Ștefan cel Mare și Sfânt ne-a arătat, apoi, cum se cinstesc eroii, ridicând primul mausoleu al eroilor noștri prin biserica de la Războieni, unde odihnesc cei care au căzut în crunta luptă de la Valea Albă din iulie 1476. La Mărăști, Mărășești, Oituz, în Munții Tatra..., au fost din cei care ne-au arătat că urmașii nu sunt mai prejos de înaintași.

De multe ori, însă, se ridică voci care exprimă o grea și inexplicabilă întrebare: Pentru cine mai sunt importanți eroii? Răspunsul nu poate fi decât unul singur: pentru fiecare dintre noi, căci ei sunt cei care au pierit pentru ca noi să trăim sub tricolor, ei sunt cei care au tăcut pentru ca noi să putem vorbi românește, ei sunt cei care au intrat în istorie pentru ca noi să avem istorie.

Marele ziarist Constantin Bacalbașa scria într-un articol din 1927, intitulat „Înălțimea sufletească a morților eroici”: „În vremea marelui război, neamul românesc s-a înălțat din jertfa sutelor de mii de vieți.

În fața celor mai înspăimântătoare unelte omorâtoare, soldații României au mers cu

piepturile descoperite; dacă n-aveau căști de oțel sau pavăze care să-i acopere, în schimb aveau armătura dinăuntru, oțelul sufletească care i-a dus la glorie prin moarte. De aceea avem ZIUA EROILOR. Aceasta va trebui să fie marea noastră sărbătoare națională. Aceasta va trebui să fie și să rămână ZIUA SFÂNTĂ, răsplata meritată pentru cei care au căzut, îndemnul înălțător pentru cei care au rămas. Eroii au căzut pentru patrie, aceștia sunt stăpânii sufletelor noastre, în fața mormintelor glorioase, viața se vede mică în fața morții.”

Uniformele, adică Armata Țării, au apărut țara și acestea au avut credința dăinuirii ei fără sfârșit, cei căzuți pe câmpurile de onoare au sfințit-o și noi, urmașii, avem datoria de a-i cinsti pe acești sfinți, deoarece „patria devine eternă prin cultul eroilor”, așa cum spunea mare nostru istoric Nicolae Iorga. Și dacă vrem ca jertfa lor să nu fi fost în zadar, ar trebui să avem în vedere faptul că eroii vin din trecut. Eroii sunt ai națiunii române și fiecare dintre noi, indiferent de rang sau poziție socială, are datoria morală față de ei.

Desene realizate de Maria Hărăbor
Clasa a VII-a D

Sfântul Martir Brâncoveanu Constantin

Prof. Duta Valentina

Școala Gimnazială „Alexandru Vlahuță” Focșani

Conform definiției, eroismul reprezintă capacitatea de a săvârși fapte mari, vitejie, bravură.

De-a lungul timpului s-a scris mult pe tema eroismului, această temă putând fi abordată atât din punct de vedere laic, cât și religios.

Din punct de vedere religios, eroismul înseamnă martiriul și sfântul, martiriul ca jertfă supremă de apărare a identității hristice, iar sfântul, ca asumare a tuturor răutăților, pentru asanarea lumii de orice formă de urât, răutate.

Mărturiile literare, arheologice și de cult creștin ne arată că, încă din primele secole, spiritualitatea strămoșilor noștri a fost pătrunsă de noul duh de viață și nădejde în nemurire, prin Evanghelia lui Hristos. Vechile comunități monastice, moaștele și urmele martirajelor de la Niculițel, Tomis (Constanța), Basarabi (Murfatlar), de două mii de ani, stau mărturie pentru oricine, în acest sens.

Adevărați stâlpi de apărare ai țării, credinței și neamului nostru, au fost mulți dintre domnitorii străbuni.

Brâncoveanu Constantin și fiii săi au intrat în conștiința creștină ca o dovadă de răbdare, iubire de neam și nestrămutare în credință. Ei au fost atât martiri, cât și victime politice, sacrificați ai puternicilor vremii, fanatismului musulman și intrigilor iezuite.

Însemnat cu nume de împărat, s-a născut la 15 august 1654 în localitatea Brâncoveni din părțile Romanaiului. Tatăl său, Papa Matei Brâncoveanu a fost ucis mișelește la București, în 1655. Pruncul de numai un an a scăpat cu viață, fiind ascuns de doica sa.

Constantin Brâncoveanu avea o mare pasiune pentru carte și studiu, învățând la școlile vremii din mănăstiri, mai apoi studiind la Constantinopol, Moscova, Veneția, fiind cunoscător al limbilor latină și greacă. El însuși avea o mare bibliotecă formată din sute de cărți rare, din domenii diferite, procurate din diferite țări ale Europei. Această bibliotecă a fost adăpostită la mănăstirea Hurezi, ctitoria sa, mai târziu o parte dintre cărți ajungând la Biblioteca Centrală din București, iar în 1901

fiind trecute la Biblioteca Academiei Române.

La 29 octombrie 1688, la vârsta de 34 de ani, Voievodul Constantin Brâncoveanu urcă pe tronul Țării Românești, cu sprijinul unchilor săi din partea mamei, stolnicul Constantin Cantacuzino și marele spătar Mihail Cantacuzino, alegerea și înscăunarea fiind recunoscute și de Înalta Poartă.

Deși secolul XVII a fost marcat de o severă dominație otomană, Țara Românească a cunoscut o creștere și o dezvoltare agricolă, meșteșugărească, dar și o creștere a grijii pentru necesitățile spirituale și artistice. Brâncoveanu Constantin, ce a domnit aproape trei decenii, a impregnat asupra artei religioase românești, stilul brâncovenesc. Cu ajutorul meșterilor, zidarilor, sculptori în piatră și lemn, el a realizat opere trainice, de o inestimabilă valoare culturală.

Printr-o diplomatie deosebită, noul domn a păstrat legături de prietenie cu toți, astfel încât țara să fie scutită de jafuri și pustiiri din partea unor oști creștine, a reorganizat sistemul fiscal, a promovat relații strânse cu Moldova și Transilvania. Perioada aceasta este caracterizată prin apariția unui număr impresionant de „construcții și așezăminte laice și religioase, îmbinând armonios în arhitectură, pictură, sculptură, tradiția autohtonă, stilul neo-bizantin și ideile inovatoare ale renașterii italiene”.

Continuă politica înaintașilor săi, susținând material și moral Biserica Ortodoxă, ridicând mai multe biserici și mănăstiri, printre care: Mănăstirea Hurezi, Mănăstirea din Râmnicu Sărat cu hramul „Adormirea Maicii Domnului”, Biserica „Sf. Ioan cel Mare sau Grecesc”, demolată în vremea comunismului, Biserica „Sf. Gheorghe Nou” din București. A refăcut și îmbunătățit multe alte mănăstiri și biserici. Toate bisericile ctitorite în aceasta perioadă au fost împodobite cu picturi minunate, realizate în tehnica fresco de către cei mai renumiți zugravi ai epocii, Pârvul Mutu, român și Constantinos, pictorul preferat al lui Constantin Brâncoveanu, care a format o veritabilă școală de zugravi, la Hurezi.

S-au tipărit cărți în diferite limbi în tipografiile de la

Buzău, Râmnic, Târgoviște, București, a susținut și încurajat oamenii de carte.

În 1689 l-a adus de la Constantinopol pe viitorul mitropolit, Antim Ivireanul, sub îndrumarea căruia s-au tipărit numeroase cărți în română, greacă, slavonă, arabă, georgiană, turcă.

Starea de maximă înflorire bisericească și cultural-artistică se va termina odată cu înlăturarea din scaun a domnitorului. Acesta a fost acuzat de habsburgi că nu a dat ajutorul necesar împotriva turcilor la asediul Vienei, iar turcii l-au acuzat de complicitate.

Primind de la Țarul Petru cel Mare „Crucea Sfântului Andrei” și distincția „Sf. Vladimir și Olga”, după 1711, a fost acuzat apoi de turci și de habsburgi că este alături de ruși.

În Postul Mare din anul 1714, Constantin Brâncoveanu și fiii săi au fost luați și duși la Istanbul, fiind înțemnițați în fortăreața celor șapte turnuri, pentru că nu a oferit aurul cerut de trimișii sultanului. I s-a cerut să se lepede de legea creștinească și să treacă la religia turcească, în schimb putând să fie în continuare Domn al Țării Românești. Domnitorul le-a răspuns: „de acum mă pregătesc pentru scaunul cel de sus, pentru Dumnezeu și cu ajutorul Sfintei Fecioare să primesc calitatea de fiu veșnic”.

Au fost bătuți cu bice, împunși cu sulite și săgeți înroșite, i-au smuls părul capului, i-au ars barba... Păgânii îl întrebau: „Și acum mai ești ghiaur (creștin)?”. Minteia Martirului era ancorată în veșnicie: „Da, Hristos câte a pățit? Biciuire și batjocură, palmuire și scuipare a primit Mântuitorul pentru toți, eu le primesc pe acestea pentru izbăvirea mea...” „Unde îți este aurul? În sufletele credincioșilor mei români - a răspuns prințul, în mănăstiri, biserici, palate, școli, cărți... și strălucirea lui nu va dispărea...” „Au tăiat, pe rând, capetele fiilor săi, Constantin, cel „luminat și inteligent”, Ștefan - evlaviosul și protosaltul. A urmat apoi Radu, care și-a făcut cruce înainte de tăiere. Matei, fiul cel mic, la îndemnul tatălui a urmat fraților săi. Constantin Voievod a făcut un gest de plecăciune înaintea fiilor mucenici, spunând: „Doamne, primește duhul fiilor mei și dacă am greșit cu ceva, iartă-mă!”, apoi au tăiat și capul său.

Maria, soția sa, împreună cu cele 7 fiice și cei doi gineri au fost martori ai muceniei.

Prin dragostea boierilor Cantacuzini, moaștele voievodului au fost aduse în București după 7 ani, și așezate pe ascuns în gropnița de la Sf. Gheorghe - Nou, în 1720. Sfinții Brâncoveni au fost canonizați în ziua de 15 august 1992, prăznuirea lor fiind săvârșită pe 16 August.

Bibliografie:

1. **Diacon P. I., David.** *Caută și vei afla*, Editura Europolis, București, 2002.
2. **Drăguț, Vasile, Săndulescu, Nicolae.** *Arta brâncovenească*, Editura Meridiane, București 1971.
3. **Ene I.** *Stilul brâncovenesc în arta religioasă română a sec. XVII-XVIII*

Desen realizat de Alessia Mitrea

Clasa a VI-a A

Legenda „eroinei de la Jiu” și pildele sacrificiului ei suprem – ECATERINA TEODOROIU –

Secretar Drăghici Maria Mirela
Școala Gimnaziala „Oana-Diana Renea” Focșani

Povestea de viață a eroinei noastre este absolut reamarcabilă, deși mai multe momente ale existenței ei rămân încă neelucidate pe deplin.

Cătălina Vasile Toderoiu, pe numele ei, la naștere, a văzut lumina zilei la 14 ianuarie 1894, la Vădeni, astăzi cartier al municipiului Târgu-Jiu, într-o familie cu adânci rădăcini în agricultură, Elena și Vasile Toderoiu, care a avut cinci băieți – Nicolae, Eftimie, Andrei, Ion, Vasile – și trei fete – Ecaterina, Elisabeta și Sabina.

A parcurs studiile primare la școala din satul natal, apoi a studiat la școala din Târgu Jiu. Ulterior a învățat la școala româno-germană din Târgu Jiu, pe care a absolvit-o în anul 1909. În această perioadă numele ei devine Ecaterina Teodoroiu, după ce documente militare ulterioare, dar și acte care îi atestă educația consemnează mai multe variante de nume: Lili Toderoiu, Lili Teodoroiu, sau alte forme asemănătoare.

S-a pregătit pentru o carieră de învățătoare, motiv pentru care a urmat, la București, un gimnaziu-pension, apoi a frecventat cursurile unei școli de infirmiere, absolvită în anul 1916. În această perioadă a intrat în contact cu primii cercetași din România, iar din anul 1913 face parte din organizația de cercetași denumită cohorta „Păstorul Bucur”, condusă de Arethia Piteșteanu.

În vara anului 1914, a revenit la Târgu Jiu, în perioada vacanței, activând în cadrul cohortei de cercetași „Domnul Tudor”, până în august 1916, Ecaterina aflându-se, ocazional, la căpătâiul răniților ce se aflau în îngrijirea organizației.

În octombrie 1916, Ecaterina a fost chemată la București de către Regina Maria, iar la revenirea la Târgu Jiu află că tatăl ei este luat prizonier, iar doi dintre frați – unul sublocotenent de rezervă la Regimentul 7 Călărași și celălalt locotenent în Regimentul 5 Vânători, au murit pe câmpul de luptă.

La 6 octombrie 1916, după ce a aflat de moartea unui alt frate, caporal în Regimentul 18 Gorj, căzut în lupta de la Porceni, s-a înrolat ca voluntar tocmai în acel regiment din Gorj, pentru a participa la lupte.

În 10 octombrie 1916 a avut loc prima bătălie de la Jiu, iar trupele Armatei I Române, comandate de generalul Ion Dragalina, au respins o puternică ofensivă inamică, soldatul Ecaterina Teodoroiu aflându-se în primele linii ale frontului.

La 14 octombrie 1916, în timpul primei ofensive germane peste Munții Gorjului, Ecaterina a luat parte alături de populația civilă, cercetași și o companie de milițieni la luptele de la Podul Jiului, contribuind la respingerea atacului unei companii bavareze inamice.

La 18 octombrie, în același an, în urma unei învăluriri – surpriză a inamicului, Ecaterina este luată prizonieră, însă dând dovadă de sânge rece, a împușcat santinela germană care o însoțea, reușind să evadeze alături de alți combatanți români aflați în situația sa.

În noiembrie, în luptele de la Filiași, este rănită de două gloanțe inamice la piciorul drept, iar după alte nouă zile, este din nou rănită la coapsă de spărturi de obuz. A urmat o perioadă de tratament, mai întâi la Craiova, apoi la București și Iași.

La ieșirea din spital a revenit pe front, în rândurile Companiei a 7-a, Regimentul 43/59 Infanterie, unde a îngrijit numeroși răniți ai companiei.

S-a deplasat la Iași, unde M.S. Regina a ascultat-o și apoi a ordonat ca imediat să i se încarce sania cu 400 kg sare de bucătărie și câteva mii de țigări pentru soldați, apoi a mers personal să distribuie toate acestea companiilor.

Pentru meritele sale, Comandamentul Marii Legiuni a Cercetașilor i-a decernat Ecaterinei Medalia „Virtutea Cercetășească” de aur, iar la 16 martie 1917, la propunerea ministrului secretar de

de stat la Departamentul de Război a fost distinsă cu Medalia „Virtutea Militară” de război clasa a II-a pentru „vitejia și devotamentul ce a arătat pe câmpul de luptă, s-a distins în toate luptele ce Regimentul 18 Infanterie a dat cu începere de la 16 octombrie 1916, dând probe de vădită vitejie, mai ales în luptele ce s-au dat la 6 noiembrie 1916, în apropiere de Filiași. A fost rănită de un obuz la ambele picioare”.

A revenit pe front în vara anului 1917, când, la 20 august, Regimentul 43/59 Infanterie din care făcea parte ocupa pozițiile în tranșeele de pe Dealul Secului în zona localității Muncelu. În seara de 22 august, în cursul unui atac declanșat de Regimentul 40 Rezervă german și respins de trupele române, Ecaterina Teodoroiu moare eroic, fiind împușcată în inimă, în timp ce se afla în fruntea plutonului pe care îl comanda ca sublocotenent.

Ecaterina Teodoroiu a fost înmormântată în comuna Fitionești din județul Putna, iar după încheierea războiului, a devenit o eroină a României Mari.

În iunie 1921, rămășițele sale pământești au fost mutate la Târgu Jiu într-un mausoleu din centrul orașului.

Osemintele Ecaterinei Teodoroiu sunt îngropate chiar în centrul orașului, în Piața Prefecturii. Mausoleul sub care Ecaterina Teodoroiu își doarme somnul de veci este realizat de artista Milița Pătrașcu, o ucenică a lui Brâncuși și este din travertin italian, cu dimensiunile 2,90 pe 1,60 metri și înălțimea de 2,10 metri. Are forma unui sarcofag și este așezat pe un postament cu trei trepte. Sunt realizate în basorelief scene din viața și activitatea

militară a Ecaterinei.

Începând cu anul 1938, casa familiei Teodoroiu, construită în 1884, a fost amenajată drept Casa memorială „Ecaterina Teodoroiu”.

În perioada de început a regimului comunist de la noi din țară, statutul ei de eroină a fost extrem de redus, tocmai prin asocierea ei intenționată cu regimul monarhic, ori cu clasa burgheziei.

După anul 1960, imaginea de eroină națională a Ecaterinei Teodoroiu a revenit în prim-plan, fiind utilizată intensiv de către propaganda regimului, în anul 1978 realizându-se și un film despre ea, intitulat chiar „Ecaterina Teodoroiu”, regizat de Dinu Cocea, după un scenariu de Mihai Opreș și Vasile Chiriță. Rolurile principale au fost interpretate de actorii Stela Furcovici, Ion Lupu, Mihai Mereuță, Ion Caramitru, Amza Pellea și Ilarion Ciobanu.

După anul 1989, probabil din cauza utilizării imaginii Ecaterinei Teodoroiu de către propaganda comunistă, statutul său de eroină națională a fost apreciat cu discreție, total nemeritat conform mărturiilor istorice existente.

Deși despre contribuția sa la Primul Război Mondial s-au scris nenumărate cărți, studii și articole, nimic din toate acestea nu poate reda la adevărată dimensiune spiritul său de luptă, patriotismul și puterea ei de sacrificiu. Ecaterina Teodoroiu a fost la înălțimea celor mai viteji apărători ai țării noastre, iar pentru dragostea de țară, pentru faptele de vitejie și simțul rar al datoriei, prin care și-a îndeplinit ceea ce socotea a fi misiunea ei, chiar cu prețul jertfei supreme, se cuvine să vărsăm măcar o lacrimă...

Motto:

**„Și-a dat viața cu simplitatea eroismului adevărat, nu pentru a obține
apoteoze de vorbe, ci pentru că așa cerea inima ei, pentru că așa credea
sufletul ei că se împlinește datoria vieții. Aceea care în vitejia ei
comunicativă a murit în clipa când se descoperea
spre a-și îndemna ostașii cu vorbele:
„Înainte, băieți, nu vă lăsați, sunteți cu mine !”,
are drept, din clipa aceea, la cinstirea veșnică
a unui nume neuitat de camarazi.”**

Ordinul de zi nr. 1 al Regimentului Lupeni, 23 august 1917

„Eroi au fost, eroi vom fi!”

Prof. înv. preșcolar Manca Maricica
Grădinița cu Program Prelungit Nr.15. Focșani

In decembrie 1989, românii din Timișoara (16 decembrie), București (21 decembrie) și ai celorlalte orașe ale țării au biruit sistemul politic comunist ce s-a asuprit asupra acestei națiuni odată cu sfârșitul celui de Al Doilea Război Mondial. Din nefericire, eroismul românilor a fost nevoit să cunoască jertfa supremă prin sutele de victime și răniți pe care ultimele rafale de comunism le-a produs printre rândurile lor. Acestor oameni cât și miilor altora care au fluturat steagurile naționale decupate de sigla comunistă, atât eu cât și generațiile prezente și viitoare, nu putem decât să le aducem un omagiu pios sub forma unui gând bun și a unei rugăciuni în gând.

Se spune undeva frumos, cum că persoana umană își poate dobândi plinătatea umanității numai în comunicarea civică, pe care o atinge datorită relațiilor cu ceilalți și în acțiuni în favoarea binelui comun. Acest lucru a condus negreșit la emulația civică ce s-a produs la Timișoara în dimineața zilei de 17 decembrie 1989 pentru a-și omagia eroii jertfiți cu o seară în urmă. Rămân cu adevărat simbolic imaginea din Piața Operei unde aproape o sută cincizeci de mii de români au strigat în unison: „Vrem alegeri libere!, Jos cu Dictatorul! Noi suntem Poporul!”, urmat de rostirea rugăciunii „Tatăl Nostru” din interiorul balconului operei. Demnitatea tandră a acestui moment nu poate fi combătută decât de ceea ce avea să se desfășoare ulterior în București.

Anul acesta se împlinesc treizeci și doi de ani de la Revoluția Română. Memoria acelor evenimente nu poate fi uitată niciodată, iar faptul că în programa școlară, elaborată imediat după revenirea la normalitate se află un bogat material asociat evenimentelor din Decembrie '89, nu poate fi decât îmbucurător. Este scris undeva că „lipsa memoriei opacizează orizontul percepției și aplatizează inteligența”. Am convingerea că în cazul școlarilor care au trecut de-a lungul timpului pragul unor instituții de învățământ românesc acest dicton nu s-a putut concretiza în virtutea a tocmai ceea ce am exprimat mai sus.

Mai mult, în pragul comemorării evenimentelor asociate revoluției române, atât televiziunile de știri, cât și cadrele didactice aparținând mediului

preuniversitar ori universitar, marchează momentul atât prin respectarea unui minut de reculegere cât și prin aducerea aminte ori expunerea de cunoștințe și informații asociate evenimentului cu pricina. Jertfa eroilor este păstrată vie astfel în memoria colectivă a neamului românesc, prin perpetuarea și respectarea principiilor și valorilor care au stat la baza îndemnului ce a condus către mișcările de stradă din decembrie 1989.

Ultimele trei decenii în România au condus inevitabil către alte exemple de eroism ce au avut un rol hotărâtor în așezarea țării noastre pe o structura statală stabilă și predictibilă. În timp ce tastez acest articol aflu de pildă că, ultimii o sută de militari români aflați în Afganistan se vor întoarce acasă. În cei nouăsprezece ani de război, treizeci și două de mii de soldați români au desfășurat misiuni pe acest front, iar douăzeci și șapte dintre aceștia din nefericire și-au pierdut viața. România a fost partener al eforturilor NATO în Afganistan încă din 2002, iar contribuția noastră a fost însemnată și apreciată deopotrivă printre rândurile aliaților noștri. De asemenea, soldații români sunt ori au făcut parte din cadrul unor exerciții de acțiune pe mai multe fronturi de pe glob. Astfel, încă din 1999, conform paginii media a Ministerului Afacerilor Externe, România desfășoară, alături de partenerii din cadrul NATO, o operațiune de menținere a păcii în Kosovo pentru a asigura un mediu de securitate sigur și stabil. Nu în ultimul rând, un contingent important de soldați români a participat la războiul din Irak, desfășurat între 2003 și 2011.

Prin urmare, am convingerea sensibilă că eroismul soldaților români din perioada ultimelor trei decenii a condus la reșezarea țării noastre pe harta democrațiilor stabile din Europa. După cum se cunoaște, orizontul diplomatic al țării noastre avea să cunoască, după semnarea tratatului Nord-Atlantic din 2004, și accesarea în cadrul comunităților europene din 2007.

Poate că România după revoluția din decembrie 1989 nu a căutat să atingă o țintă determinată, cât mai degrabă a dorit să vizeze un orizont. Astfel, țara noastră nu s-a mișcat pe un drum cu punct de sosire previzibil, cât a preferat să se miște în

„amplitudinea unei perspective”. Beneficiul cules a venit oarecum din faptul însuși de a merge, din achizițiile colaterale ale unui parcurs orientat.

Faptul că astăzi nu ne aflăm în situația Ucrainei (ex: vezi situația de pe frontul de Est din zona Donbass), ori a Georgiei (ex: vezi ceea ce s-a petrecut în vara anului 2008 cu intervenția armată a Rusiei), ori chiar a Moldovei (ex: vezi ceea ce se petrece în zona Transnistria) se datorează, cred, eroismului și perspectivei de a înțelege că șansa noastră este închinată respectului pe care îl purtăm celor care s-au jertfit pentru ca noi să ajungem unde suntem azi.

**„Democrația
este necesitatea
de a te înclina
uneori
în fața punctelor de
vedere
ale altora.”**

Winston Churchill

Să fim demni de sacrificiul înaintașilor!

Prof. înv. primar Văsuianu Cecilia
Școala Gimnazială „Ion Basgan” Focșani

De-a lungul istoriei românilor au fost numeroase prilejuri în care oamenii simpli au devenit eroi: în luptele antiotomane, în cele din Războiul de Independență, în cele două Războaie Mondiale, în Revoluția anticomunistă din 1989. Eroii naționali nu au avut superputeri. Ei au avut curaj, dragoste de patrie și, mai ales, simțul datoriei. Ei ne-au dăruit, prin jertfa lor, libertatea și mândria de a fi o Națiune. O dată pe an, de Ziua Eroilor, ne amintim că libertatea a fost câștigată de eroii neamului cu trudă și sacrificiul suprem. Eroii noștri, ai poporului român, și-au făcut datoria față de urmașii lor, lăsându-le moștenire o țară independentă și liberă. Prin urmare, este de datoria noastră să învățăm să prețuim libertatea, să-i înțelegem adevăratul sens, s-o cultivăm în mintea și sufletul nostru cu responsabilitate și prețuire și să o lăsăm, la rândul nostru, moștenire generațiilor viitoare. Obişnuim să comemorăm și să cinstim eroii neamului o dată pe an. Însă libertatea oferită de jertfa lor este o bucurie a fiecărei zile pe care o trăim. Cum am putea fi recunoscători pentru acest dar minunat? Poate prin cinstea de care trebuie să dăm dovadă, prin responsabilitatea față de țară, prin cunoașterea istoriei naționale și, mai ales, printr-o viață demnă, lipsită de orice nostalgie față de regimurile totalitare. Să ne ajute Dumnezeu să fim demni de jertfa eroilor români!

Ziua Eroilor e ziua împlinirilor naționale și a convertirilor religioase. E zi de rugăciune, meditație și înnoire morală. La mormântul unui erou se descoperă, se îngenunchează și în tăcere se roagă. Lângă crucea eroului, descifrăm spiritul de abnegație și interpretăm sensul eroic al existenței. Acolo înțelegem renunțarea la tine însuși și dăruirea pentru altul. Acolo învățăm să murim, pentru ca prin moartea noastră să trăiască patria și să învie neamul. Prin jertta lor a biruit dreptatea și s-a instaurat în lume adevărul! Da, ei au murit ca să trăim noi; ei au înfruntat viforita frontului, spre a ne bucura de adierea păcii; ei au pățit în crivățul morții, spre a învia neamul și dreptatea. S-au dăruit cu nădejdea împlinirii idealului și a solidarității. Au luptat pentru apărarea patriei și au sângerat pentru viitorul ei. La temelia patriei stau oseminte sfinte de eroi, iar glia străbună e stropită cu sânge de erou și e udată din veac în veac cu lacrima suferinței și cu sudoarea muncii creatoare. De ziua lor se cade să recapitulăm jertfele, să descifrăm sensul morții lor și în tăcere să facem legăminte și să luăm hotărâri. Ziua Eroilor e zi de admirație și entuziasm. E zi de respect și răspundere. E zi de tăcere și reculegere.

Eroii au murit cu credința în ideal. S-au jertfit pentru ceea ce au iubit și năzuit. Au iubit libertatea și au năzuit spre armonie și înfrățire. Și-au făcut datoria față de trecut. Thomas Carlyle spune despre eroism și eroi, că: „Eroismul este munca fără nădejde de răsplată, energia morală, noblețea și demnitatea vieții. Eroii sunt oameni de esență superioară care croiesc drumurile pe care merge omenirea de veacuri. Eroul este omul care înțelege în adâncul ei realitatea, acela care din haos face o lume, acela ce nu se împiedecă de himere și greutăți, acela care caută cu toate sacrificiile adevărul”.

Eroismul e evadare din vremelnicie, e lupta cu tine însuși și cu duhul lumii, e depășire și înamorare de veșnicie. E jertfă pentru ideal și dăruire pentru imponderabilele vieții spirituale. Eroismul e o forță morală, e o energie pusă în slujba unui ideal suveran. Cu drept cuvânt s-a zis că eroul nu moare când se coboară în mormânt, ci numai atunci când s-ar întâmpla să coboare în uitare, în lipsă de respect.

Eroul e în slujba poporului și el strigă la răspântiile istoriei durerea și suferința neamului. „Eroul istoric e vulcan în erupție a sufletului colectiv. Investit cu nenumăratul asentiment al mulțimii, eroul e gândul milioanei de gânduri și brațul milioanei de brațe”. Eroul crede și luptă cu hotărâre; eroul iubește și se dăruiește pentru credința lui și a neamului său. În sufletul eroului geme și plânge neamul, iar inima sa sângerează la toate nedreptățile și umilirile patriei sale. El reacționează cu vehemență, sfidând moartea și coaliția urii asasine. Eroul e modelul viețuirii verticale și exemplul ascenziunii spre sfințenie. Viața eroului e dâră de lumină și cărare spre victoria deplină și definitivă.”

Cel mai sublim eroism îl găsim în crucificarea lui Iisus și în chinurile și torturile miilor de martiri. Din iubire față de omenirea naufragiată, Iisus a pățit

și ne-a împăcat cu cerul. Tot așa și eroii din dragoste față de glie și tradițiile patriei, cât și din dragoste față de viitorul neamului, voluntar merg spre patimă și moarte, spre a prilejui învierea și biruința celor mulți. Ei stau la temelia istoriei și din jertfele lor se afirmă libertatea și progresul. Sunt pregătiți pentru suferință și capabili de jertfă. Eroii apar pe toate terenurile de activitate omenească. Găsim eroi ai științei, eroi ai artei, eroi ai patriotismului, eroi ai dreptății sociale, eroi ai libertății, eroi ai educației, eroi ai frontului și eroi ai muncii creatoare. Toți cei ce slujesc unui ideal, trăiesc pentru o credință, mărturisesc o convingere și luptă pentru dreptatea poporului și mor pentru biruința adevărului sunt eroi. Să mori pentru o idee și să lupți pentru un crez e sublim. Să aperi pe altul cu viața ta și să speli cu sângele tău rușinea și umilința patriei e ceva divin. Să rupi lanțul robiei și să sfarâmi cătușele tiraniei, e faptă de erou. Să strigi dreptatea celor mulți și să protestezi contra speculării omului de către om, e atitudine și ținută eroică. Să pătimești pentru libertate și demnitate, să suferi pentru trecut și viitor, să suporti teroarea și violența, dar să stai pe poziție și să-ți pui viața în primejdie e încă un act de eroism. Eroii sunt invalizii și patrioții ce poartă pe trupul lor urmele teroarei, suferinței și violenței asasine. Eroii sunt cei ce au crezut în victorie și au plecat urechea la durerea și suferința poporului și au protestat contra împilării și silniciei seculare.

Cultul pentru cinstirea eroilor se derulează așa după cum ne-au învățat Coșbuc și Rebreanu, dar și după cum ne sugerează Nichita Stănescu, care în poezia sa „Nu-l uitați” ne îndeamnă: „Nu-l uitați pe cel căzut în război, / Lăsați-i din când în când un loc liber la masă, / Ca și cum ar fi viu între noi, / Ca și cum s-ar fi întors acasă. // Nu-l uitați pe cel căzut în război, / Strigați-l din când în când pe nume, / Ca și cum ar fi viu printre noi / Și atunci el va surâde în lume.”

Desen realizat de Ioana Gurguiatu

Clasa a VI-a A

Școala din tinda Bisericii

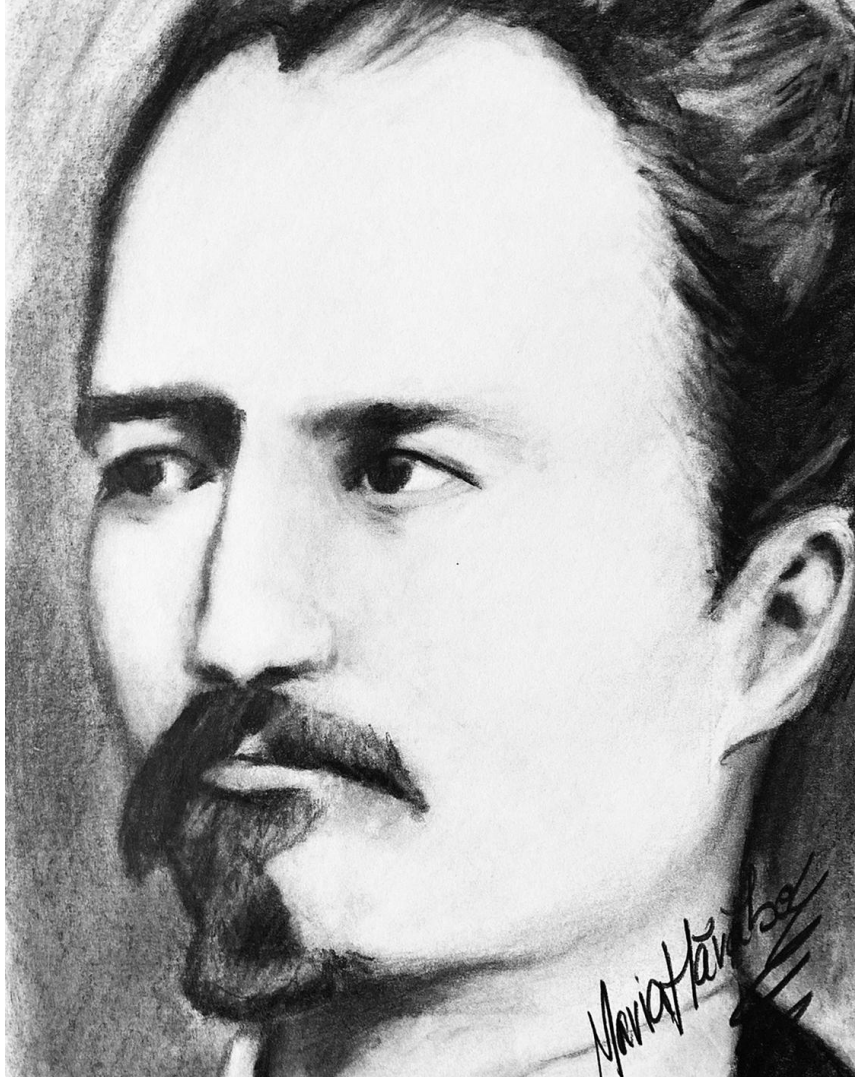
prof. Bîndar Mihai

Școala Gimnazială „Înv. Gh. Asănache”
Bordești

Profunda legătura dintre învățământul românesc și pastorația Bisericii creștine pe teritoriul țării noastre are o îndelungată istorie ce merită a fi amintită fiecărei generații de profesori și elevi. Prin inspirata împreună-lucrare a Bisericii cu domnitorii creștini și marii cărturari ai istoriei noastre, s-a conturat contextul cel mai prielnic pentru formarea limbii române și dezvoltarea școlii românești. Pe parcursul mai multor secole, marii părinți și cărturari ai Bisericii au contribuit la educarea și susținerea neamului nostru, punând bazele importante tradiții a întemeierii de școli în tinda bisericilor din toate regiunile locuite de români. Despre faptele lor voi scrie în acest referat, parcurgând firul istoriei învățământului și a Bisericii Ortodoxe Române din secolele XIV-XIX.

Descoperirea legăturii mai sus amintite începe în Țara Românească a ultimelor decenii ale secolului al XIV-lea și primii ani ai celui următor, când apare consemnat în documente Sfântului Nicodim, întemeietorul școlii de caligrafie și de limbă slavonă de la mănăstirea Tismana. Cunoscutul Tetraevanghel (1404-1405), realizat de starețul Nicodim, a fost modelul de urmat pentru ucenicii formați de el, care au plecat mai apoi în Transilvania, la mănăstirea Prislop și în Moldova, la mănăstirile Neamț și Bistrița, unde, la rândul lor, au întemeiat școli de copişti și caligrafi.

În Moldova, în prima parte a secolului al XV-lea, ieromonahului Gavriil Uric a pus bazele unei importante școli de copişti, la mănăstirea Neamț, între anii 1424 și 1449. Tetraevanghelul lui Uric de la Neamț (1429) este lucrarea care i-a inspirat pe mulți dintre cei care învățau acest meșteșug în Moldova (la Neamț, apoi și la Putna). Această școală a continuat, cu rezultate remarcabile, în timpul lui Ștefan cel Mare (1457-1504). Printre ucenicii lui Uric îi amintim pe ieromonahul Nicodim de la Putna (Tetraevanghelul din 1473 – cea mai reușită lucrare din timpul lui Ștefan) și pe diaconul Teodor Mărișescu de la mănăstirea Neamț.

Școlile de la Tismana, Neamț și Putna pot fi socotite cele mai strălucitoare școli de caligrafie din secolele XIV-XV, dar școli mănăstirești în limba slavonă au funcționat în această perioadă și la Cozia, Bistrița, Moldovița, Probota, precum și în Transilvania la Peri și Ieud (Maramureș), Vad pe Someș, Scorei în Țara Făgărașului și Prislop în Hunedoara. Toate aceste mănăstiri au fost susținute de mitropoliții și episcopii țărilor românești. Învățământul desfășurat în aceste locuri avea un nivel elementar. Tinerii, care se pregăteau pentru preoție sau pentru copierea de texte religioase (copişti, dieci, grămătică), învățau în limba slavonă (și probabil și în limba română) scrierea, citirea, cântările bisericești, făceau exerciții de caligrafie și de tipic bisericesc (rânduială liturgică). Se învăța și limba greacă, cronologia, astronomia (pentru înțelegerea calendarului religios), retorica și noțiuni elementare de aritmetică (pentru evidența veniturilor) și geometrie. Importantă era și formarea educației morale. Ca manuale erau folosite cărțile bisericești (Psaltirea, Ceaslovul, Octoihul), apoi modelele create de dascăli pentru scris, caligrafie, miniaturi și chiar cărți populare

(Varlaam și Ioasaf – Neamț, sec. XV; Floarea darurilor – Putna, sec. XVI). În secolul al XVI-lea este înființată școala de la Biserica „Sfântul Gheorghe-Vechi” din București, reorganizată în cursul domniei lui Șerban Cantacuzino la nivel de școală medie. Întemeiată prin anul 1575 sau 1576, această școală va deveni renumită în secolele XVII-XVIII. Ea pregătea dieci sau logofeți pentru cancelaria domnească ori pentru administrația locală, dar și viitori preoți. În același secol apare și școala românească de lângă Biserica „Sfântul Nicolae” din Șcheii Brașovului. Școala exista din secolul al XV-lea, însă cursurile în limba română încep în 1583. În primă fază, a fost școală elementară sau o școală de dieci în care se învățau cititul, scrisul și cântările bisericești, apoi s-a dezvoltat fiind organizată în două cicluri, inferior și superior, pregătind dascăli, preoți și oameni pentru administrație.

În acest loc și-a desfășurat activitatea celebrul diacon Coresi, cel care a tipărit texte importante în limba română, precum: Tetraevanghelul românesc (1561), Tâlcul Evangheliilor (1567) și Evanghelia cu învățătură sau Cazania (1581). Tipăriturile în limba română încep cu remarcabilul Filip Moldoveanu, la Sibiu, continuând într-un ritm tot mai susținut datorită învățatului tipograf de la Brașov. Diaconul Coresi a fost un creator de școală tipografică, punând mare preț pe formarea și învățarea limbii române, pregătind mulți ucenici în meșteșugul tipăririi cărților.

În Moldova secolului al XVI-lea, la episcopiile de la Roman și Rădăuți erau școli în care călugării predau diferite învățături. Un exemplu în acest sens este venerabilul ierarh Macarie, episcopul Romanului, fost egumen al mănăstirii Neamț, pe care a povățuit-o timp de 23 de ani, îngrijindu-se aici de organizarea școlii mănăstirești de gramatică. La episcopia Romanului a înființat o școală de cateheți, de limbă slavonă, pentru preoții de mir. Pentru activitate sa rodnică a fost numit preacuratul arhieru și dascăl al Moldovei.

În Țara Românească, în mediul rural, unul dintre centrele care a contribuit în mare măsură la răspândirea învățaturii în limba română, începând din a doua jumătate a secolului al XVI-lea, a fost Mănăstirea Menedic din satul Răghinari, județul Buzău, ridicată de Vlad-Vodă Vintilă în anul 1532. Sunt amintiți aici dascălii Uriil și Teodosie, iar în 1643 este consemnat ca învățător la această școală, Pahomie, dovadă că funcționa și în secolul al XVII-lea.

Pe lângă școlile amintite anterior, în secolul al XVII-lea existau și altele pe lângă mănăstirile sau bisericile din orașe, în care se predau scrisul, cititul, cântările bisericești și tipicul. Sunt atestate astfel de școli la Târgoviște, Câmpulung, Buzău, Râmnicu Sărat, Focșani, precum și la mănăstirile Cozia, Bistrița, Govora, Brâncoveni, Hurez, Snagov și altele. În Focșani, se învățau scrisul, cititul și cântările bisericești pe lângă mănăstirile Sfântul Ioan, Sfântul Nicolae Vechi, Prorocul Samoil, sau în bisericile Sfânta Parascheva (Domnească), Stamatinești, Sfântul Gheorghe ocol și Sfinții Apostoli. În Moldova existau școli la Iași, Suceava, Roman, Huși, precum și la mănăstirile Neamț, Putna, Bistrița, Sucevița, iar în Transilvania școlile mănăstirești de la Feleac, Geoagiu, Râmeț, Bălgrad (Alba Iulia), Prislop, iar la începutul secolului, cea de la Sâmbăta de Sus.

În acest secol apar colegiile, devenite mai târziu academii, la mănăstirile Sfinții Trei Ierarhi din Iași și Sfântul Sava din București, dar cu limbile de predare greacă și slavonă. Colegiul de la Mănăstirea „Trei Ierarhi” din Iași a fost înființat în anul 1640 de domnitorul Vasile Lupu (1634-1653), îndemnat de mitropolitul Varlaam al Moldovei (1632-1653) și susținut de mitropolitul Petru Movilă al Kievului. Vorbim despre un colegiu de grad superior, găzduit de încăperile Mănăstirii „Sfinții Trei Ierarhi”.

Importanți au fost și părinții Bisericii care au contribuit la amplificarea învățământului în limba română, precum: mitropolitul Dosoftei (1671-1674 și 1675-1686) în Moldova, în Țara Românească mitropoliții Teofil (1636-1648) și Ștefan (1648-1653 și 1655-1668), episcopul Mitrofan (1691-1702) al Buzăului (fost episcop de Huși) și Antim, episcop al Râmnicului (1705) și mitropolit al țării (1708-1716), iar în Transilvania mitropolitul Simion Ștefan (1643-1656).

În secolul al XVIII-lea s-au înființat numeroase școli românești, în primul rând pe lângă centrele eparhiale de la București, Râmnic, Argeș, respectiv Iași, Roman, Rădăuți și Huși, dar și în incinta unor mănăstiri, cum ar fi școlile de la Colțea (înființată prin 1703-1707, odată cu spitalul), Toți Sfinții (Antim) și Văcărești, Schitul Măgureanu, precum și cele ale bisericilor Domnița Bălașa și Bătiște, toate în București; școlile de la mănăstirile Sfântul Dumitru și Odobeanu, de la biserica Madona Dudu (înființată în 1761), toate în Craiova. Școala de pe lângă episcopia Buzăului apare în hrisovul lui Nicolae Mavrocordat,

din 9 ianuarie 1725, având două secțiuni: grecească și slavonească, iar în 1775 figurează ca școală de limbă greacă și română, fiind de același nivel ca cele de la Craiova.

În Moldova erau cunoscute școlile de pe lângă bisericile Sfântul Sava, Sfântul Nicolae domnesc, Sfânta Vineri, mănăstirea Barnovscshi, toate în Iași, precum și școlile mănăstirești de la Neamț, Secu, Agapia și Putna. Și în Ardeal funcționau școli în incinta unor mănăstiri, la Prislop, Râmeț, Cioara, Sâmbăta de Sus, Șinca Veche, Hodoș-Bodrog și Moisei. În ultimele două decenii ale acestui secol s-au înființat sute de școli populare în parohiile românești din Ardeal, Banat și Crișana, puse sub îndrumarea Episcopilor de la Sibiu, Timișoara, Vârșeț și Arad (adăugând la acestea alte aproximativ trei sute de școli unite ce erau îndrumate de episcopia de la Blaj).

Două din personalitățile importante ale acestui secol sunt părinții de la Putna, mitropolitul Iacob Putneanul și arhimandritul Vartolomei Măzăreanu, care au înființat școala de nivel superior de la Putna, în 1774, după modelul școlii de la Kiev create de mitropolitul Petru Movilă. A funcționat în această perioadă și școala de copii de la mănăstirea Poiana Mărului, condusă de starețul Vasile, iar spre sfârșitul secolului, centrul caligrafic de la schitul Vrancea (Valea Neagră).

În aceste școli se foloseau manualele școlare tipărite de ierarhii timpului, cum au fost Bucoavna episcopului Grigorie Socoteanu (Râmnic, 1749) sau Bucvarul mitropolitului Iacob Putneanul (Iași, 1755) și altele asemenea, care nu s-au mai păstrat. În 1795, învățatul episcop Amfilohie fost la Hotin, a tipărit la Iași manualele școlare: „Gramatica teologhicească” (72 de pagini), „De obște Geografie” (230 de pagini) și „Elemente aritmetice” (178 de pagini, prima carte de matematică tipărită în principate).

Prin cărțile sale didactice, se fixează pentru mai multe discipline de învățământ materia de predat în școală, prin ele statornicindu-se noile metode de predare stabilite de mitropolitul Iacob Stamati în Anafora pentru reforma școalelor din Moldova (1792-1793). Iacob Stamati aducea în discuție principii didactice și metode extraordinare pentru acele timpuri (ex.: învățarea și consolidarea prin aplicații practice).

În secolul al XIX-lea apare prima școală teologică temeinic organizată, în 1803, la mănăstirea Socola de lângă (astăzi în) Iași, prin strădaniile noului mitropolit Veniamin Costachi (1768-1846). Mitropolitul – socotit luminătorul Moldovei – a avut un rol hotărâtor și la înființarea altor tipuri de școli

din Moldova. De pildă, a înființat mai multe școli în Iași, la Mănăstirea „Sfinții Trei Ierarhi”: școala începătoare (1824), școala normală, cu doi ani de studii, și un gimnaziu, cu patru ani de studii, ambele deschise în 1828, dotate cu un internat pentru copiii săraci și bibliotecă; un curs pedagogic pentru pregătirea viitorilor învățători, apoi șase școli ținutale, în 1832, la Roman, Huși, Botoșani, Bârlad, Galați și Focșani, iar în anii următori altele la Bacău, Piatra Neamț, Vaslui, Tecuci și Târgu Frumos.

Din aceeași perioadă istorică îl amintesc pe mitropolitul Andrei Șaguna (1808-1873) care a fost unul dintre cei mai implicați părinți ai Bisericii în dezvoltarea învățământului. A dovedit că era un bun pedagog prin câteva instrucțiuni pe care le-a întocmit și publicat pentru directorii și învățătorii școlilor populare (primare) ale Bisericii transilvănene, școli înființate de el: „Instrucțiuni pentru învățătorii din școalele populare de religie ortodoxă răsăriteană” (1862) sau „Instrucțiune pentru directorul și profesorii și duhovnicul Institutului arhiepiscopar pedagogic teologic” (1865).

Desen realizat de Alessia Mitrea
Clasa a VI-a A

Cea mai importantă realizare a mitropolitului Andrei a fost înființarea a două mari școli. Prima, Institutul teologic-pedagogic de la Sibiu, din 1850, fostă școală clericală diecezană existentă din 1786, unde erau pregătiți viitorii preoți, dar și viitorii învățători ai școlilor populare (primare) ortodoxe. A doua, gimnaziul ortodox din Brașov, cu opt clase, în anul 1850 (Liceul „Andrei Șaguna” de astăzi).

Urmărind firul istoric al celor amintite în referat, putem să înțelegem și să conștientizăm importanța legăturii profunde dintre Biserică și școală pentru dezvoltarea culturii noastre naționale. Exemple elocvente pentru susținerea temei prezentate, descoperim și în locuri cunoscute de noi.

În secolul al XIX-lea o școală mănăstirească se afla la Mănăstirea Brazi, lângă Panciu.

La Mănăstirea Dălhăuți se învăța carte, episcopul Dionisie Romano de la Buzău înființând aici o școală pentru tineri, în anul 1859. Școala a funcționat în chiliile și bisericuța „Sfinții Împărați Constantin și Elena”, având și o bibliotecă importantă. În 1869 apare și școala de la Cotești pentru călugărițe și fete sărace (adăugându-se școlii de la Schitul Rătești, din 1861). Academicianul Simion Mehedinți amintește și de școala de pe lângă Mănăstirea Soveja, unde se învăța în limba slavonă și greacă. Având și aceste modele, putem afirma că a existat o școală în tinda Bisericii, una importantă care a stat la baza dezvoltării învățământului modern de mai târziu și pe care suntem datori să o mărturisim mereu cu cinste și responsabilitate pentru viitor.

Bibliografie selectivă:

1. **Budescu, Ionel**, *Istoria învățământului din județul Vrancea: de la origini până la 1918*, Ed. Paideia, București, 2003;
2. **Camariano-Cioran, Ariadna**, *Academiile Domnești din București și Iași*, Ed. Academiei Române, București, 1971;
3. **Pascu, Ștefan**, *Istoria învățământului din România. Vol. 1: de la origini până la 1821*, Ed. Didactică și Pedagogică, București, 1983;
4. **Păcurariu, Pr. prof. dr. Mircea Păcurariu**, *Cultura teologică românească. Scurtă prezentare istorică*, Ed. Basilica, București, 2011;
5. **Pârnuță, Gheorghe**, *Istoria învățământului și gândirea pedagogică din Țara Românească: Sec. XVII-XIX*, Ed. Didactică și Pedagogică, București, 1971.

Școala din incinta Ansamblului Mănăstiresc Sf. Nicolae – Vechi Focșani

Prof. înv. primar Oceanu Nela

Școala Gimnazială „Ion Basgan” Focșani

Biserica cu Parohia „Sfântul Nicolae-Vechi”, monument istoric din zona muntenească a municipiului Focșani, chiar lângă hotar, plasată pe una din arterele principale ale orașului, strada Cotești nr. 1, care, pe vremuri, se numea strada Sf. Nicolae-Vechi, a fost ctitorită și zidită de Ștefan, căpitan de cazaci, boier mare cu proprietăți multe, om politic cu atribuții administrative, militare și de justiție, împreună cu soția Calița, nepoata lui Constantin Șerban Voievod, Domnul Moldovei. Biserica a fost ridicată între anii 1696-1700, după un incendiu care distrusese în anul 1695 biserica de lemn, tot cu hramul Sf. Nicolae.

De asemenea, ctitorul este un mare donator și al bisericii episcopale din Buzău, fiindu-i pictat chipul chiar lângă Matei Vodă Basarab.

În Principatele Române, mănăstirile au avut un rol de educație creștin-ortodoxă, de îndrumare moral-socială, de călăuză spre mântuire, de cultură, de menținere a limbii și naționalității române. În acea epocă din vremea zidirii mănăstirii Sf. Nicolae, când domnitorii fanarioți foloseau mănăstirile ca mijloc de acumulare a bogățiilor ce le transportau peste hotare către Poarta Otomană, instinctul poporului nostru se apăra pe cât putea și lupta ca să salveze bunurile națiunii.

Ctitorul Mănăstirii Sf. Nicolae, comandant de

cazaci, dispunând de mult prestigiu, de care se bucura în societatea vremii sale, nu pregeta să se împotrivescă celor ce căutau să subjuge ctitoriile sale, opunându-se cu multă îndârjire a reușit să-și mențină independența față de Poarta Otomană.

În mănăstirile noastre românești cu obștii mari, cu sute de viețuitori, se copiau manuscrise, se dezvolta arta miniaturistică, se pictau icoane, se făceau cusături și broderii artistice, se traduceau opere filocalitice și paterice, se școlarizau copiii. Într-o obște de 100-150 de viețuitori, totdeauna se evidențiau talente de la care ni s-au păstrat opere pe care noi să le apreciem talentul și răbdarea cu care s-au ostenit zi și noapte. Obștea Sfântului Nicolae, înființată aici, nu a fost lipsită de talente și valori, fapt ce se dovedește prin documentele găsite, de acum mai bine de 200 de ani.

Afăm totuși că, în școlile existente din Moldova și Țara Românească, se învăța grecește și slavonește cu altele noi „lătinești și arăpești”, după cum Neculce ne spune, în sensul că adăuga cursuri de limba latină, limba turcă și scriere arabă, pentru o mai bună administrație pe perioada domniilor fanariote.

Din documentele studiate aflăm că focșănenii erau interesați de învățătură românească și ortodoxia noastră.

La 2 iulie 1796 focșănenii nu aveau dascăl și „se adresează stăpânirii, să rânduiască dascăl (învățător) românesc” datorită faptului că aveau un local de școală cu administratori în grija cărora cădea obligația să fie „purtătorii de grijă ai școlii”. Acest local de școală se afla în incinta ansamblului mănăstiresc Sf. Nicolae, cu obște monahală numeroasă.

Școala avea o epitropie formată din polcovnicul (colonelul) Ioan Partiescu și Ioan Ceaușu Copcea. Ei trebuiau să asigure salariul dascălului, 10 taleri lunar ce urmau să-i încaseze de la egumenul (starețul) mănăstirii Sf. Ioan, vecina mănăstirii Sf. Nicolae căruia „i se pusese să țină școala nelipsit”, adică cu înmânarea sumelor de bani către administrația școlii în mod regulat.

Dascălul (învățătorul) a fost găsit în persoana preotului Iacob de la Mănăstirea Sf. Nicolae, „dascăl cu învățătură și condei bun” plătit cu 10 taleri pe lună „spre învățătura copiilor orășenilor de acolo și a împrejurașilor”.

Deși trecuseră 50 de ani de la această însemnare, există documente ce dau de știre că se găsește la Sf. Nicolae cuviosul Iacob „dascăl cu învățătură și condei bun” care nu se îndura să lase chilioara sa de lângă biserică.

Bibliografie:

1. **Caian, F. Dimitrie** - *Istoricul orașului Focșani*, Ed. Terra, 1906
2. *Ziarul România Liberă* din 20 noiembrie 1984

Desen realizat de Alessia Mitrea
Clasa a VI-a A

Cazania lui Varlaam

Bibliotecar Cașu Elena
Școala Gimnazială „Oana-Diana Renea” Focșani

Cazania sau „Carte românească de învățătură la dumenecele preste an și la praznicele împărătești și la svânți mari” a fost scrisă de către Varlaam, Mitropolitul Moldovei în perioada 1641-1643, tipărită într-un tiraj de aproximativ 1000 de exemplare în Tipografia Domnească a Bisericii „Trei Ierarhi” Iași. Cazania reprezintă prima tipăritură scrisă în limba română pe teritoriul Moldovei, folosind alfabetul chirilic. Cazania este un termen slavon care desemna o culegere de predici și omilii (comentarii ale textelor biblice). Era o carte de edificare și luminare a poporului. Este structurată în două părți. Prima parte cuprinde 54 de cazanii (omilii) la duminicile de peste an, iar a doua parte conține 21 de cazanii la praznicele împărătești și ale sfinților. Conținutul, dar și aspectul grafic, ornamentale care însoțesc textul, fac din această carte o adevărată operă de artă, cum nu se mai tipărise până atunci.

Mitropolitul Varlaam, pe numele de mirean Vasile Moțoc, a condus Biserica ortodoxă din Moldova, din 1632 până în 1653, fiindu-i alături lui Vasile Lupu pe toată durata domniei sale (1634-1653). Considerat unul dintre creatorii limbii literare românești, el are meritul de a fi tradus și strâns în același volum o seamă de manuscrise religioase grecești și slavone. Moldovean prin naștere și prin formație, marele mitropolit de la mijlocul secolului al XVII-lea a gândit această carte de învățătură să fie pe înțelesul poporului indiferent de regiunea românească în care trăiește și de influențele limbii vorbite. Cazania lui Varlaam este considerată a fi prima încercare de unificare a limbii literare folosite.

Volumul este un dar pe care domnitorul Moldovei, Vasile Lupu, îl oferă poporului: „dar și milă și pace și spășenie a toată seminția românească, pretutindeni ce se află pravoslavnici într-această limbă” (în prefața cărții). Lucrarea a fost scoasă pentru învățătura poporului, „pre limba noastră românească”, „pentru lipsa dascălilor și a învățăturii”.

Preoții și dascălii au fost aceia care de la mijlocul veacului al XVII-lea, alăturându-se dorinței de carte a poporului, au sprijinit difuzarea ei în masă spre cititori sau doar spre ascultători. Cazania lui Varlaam a fost cartea românească cu cea mai largă răspândire, în toate provinciile locuite de români, transmisă din generație în generație prin viu grai.

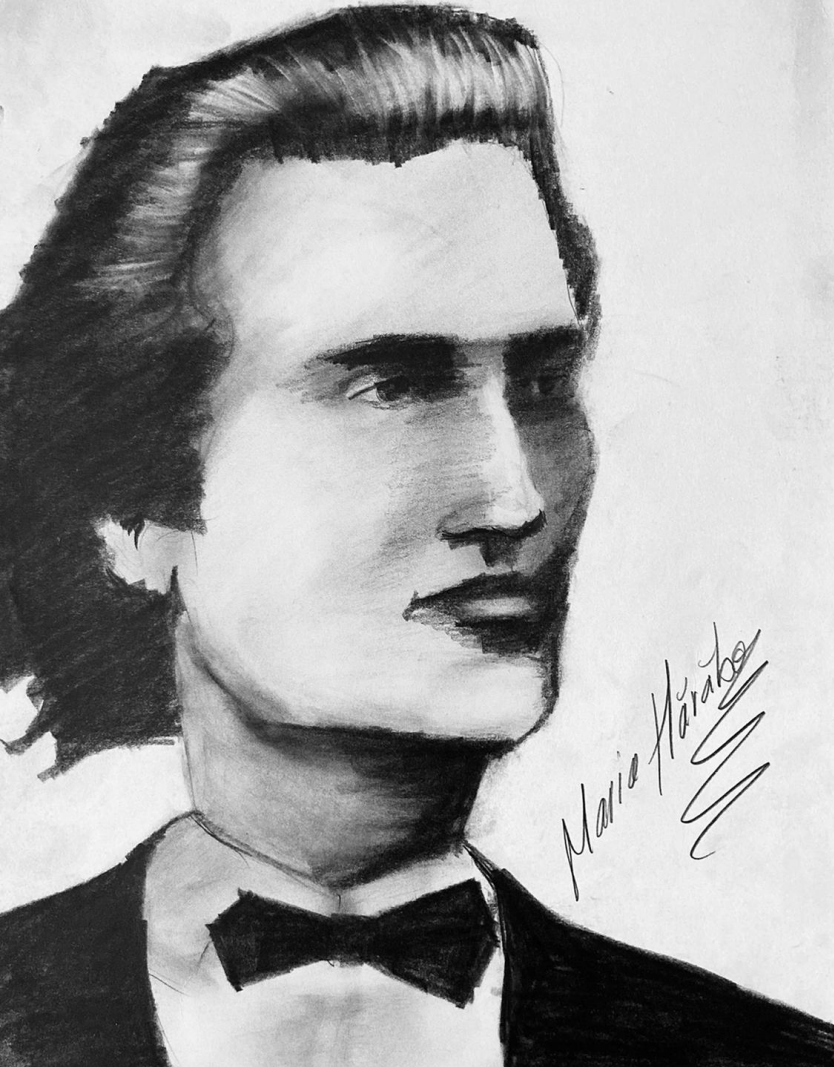
Cartea deține un număr de 506 file strânse în caiete a câte 4 și 6 file. Capitolele sunt numerotate cu cifre chirilice tipărite în roșu și începutul de capitol cu majuscule, litere inițiale decorate cu motive florale. Sunt prezente ilustrații xilografate cu subiecte religioase și motive florale, realizate cu cerneală tipografică de culoare neagră.

În zilele noastre, numărul cel mai mare de exemplare atestate, se păstrează nu în Moldova, ci în Transilvania, Banat, Muntenia unde exemplarele, aduse de peste munți în condiții sociale și politice dificile, au fost păstrate cu sfințenie, ajungând la un număr de aprox. 400 de exemplare. Se găsesc exemplare restaurate și în București la Muzeul Național de Istorie a României, Iași la Muzeul Mănăstirii „Sfinții Trei Ierarhi”, la Târgoviște la Muzeul Tiparului și cărții românești etc.

Surse bibliografice:

ISTRATI, G. *Cazania lui Varlaam: prima încercare de unificare a limbii române*: [online]. [accesat în 19.04.2021]. Disponibil pe internet la adresa: <http://astra.iasi.roedu.net/pdf/nr53p10-12.pdf>

SÂRGHIE, Valeria. *Cazania lui Varlaam - scurt istoric și sugestii de restaurare*: [online]. [accesat în 18.04.2021]. Disponibil pe internet la: <https://biblioteca-digitala.ro/reviste/Cumidava%20de%20verificat%20corectiile/dl.asp?filename=026-Revista-Cumidava-Muzeul-Istorie-Brasov-XXVI-2003-27.pdf>

Școala românească în literatura română

Prof. Soare Nicoleta
Școala Gimnazială „Ion Basgan” Focșani

săi institutori: C. Grigorescu, Gh. Ienăchescu, N. Climescu, V. Receanu și A. Simionescu. A apărut la Iași, pe 8 iulie 1868 și a avut 23 de ediții succesive până în 1893.

După Unirea din 1859, una dintre problemele cu care se confruntau autoritățile școlare a fost uniformizarea manualelor, modernizarea conținuturilor și generalizarea alfabetului latin în redactarea acestora. Să nu uităm că Ion Creangă însuși a învățat după Ceasloavele vremii scrise în chirilică.

În vederea soluționării ei, legea instrucțiunii prevedea ca ministerul educației să organizeze concursuri pentru elaborarea cărților școlare. În 1865 a fost organizat un astfel de concurs, având ca scop realizarea unui „Abecedarium”. Manualele „fiind cărți destinate pentru clasele primare, caută să fie scrise în limbă cât se poate de populară; să fie lucrate după cele mai noi metode de învățământ [...] să nu fie reproducțiunea sau imitațiunea cu neînsemnate modifi cațiuni a cărților esisten te și adoptate în școle, și în totu modu să fie superioare cărților esisten te”.

În 1866 Consiliul permanent al instrucțiunii a constatat că nu s-a putut obține rezultatul dorit și a propus reluarea concursului.

Ion Creangă a fost numit în 1864, prin decret domnesc, institutor provizoriu la clasa I-a, secțiunea a II-a, a școlii primare „Trei Ierarhi”. Începe o lungă carieră în care scriitorul a slujit cu pasiune în învățământ. Încă din primii ani de învățător (institutor), marele povestitor a început să strângă material pentru redactarea unui manual destinat învățării scrierii și citirii. A fost îndemnat, probabil, de Titu Maiorescu și Mihai Eminescu datorită nevoii de carte școlară din acea perioadă. Ion Creangă a constituit o echipă care avea intenția de a compune un abecedar corespunzător epocii. Colaboratorii și-au împărțit sarcinile, Creangă păstrându-și „partea literară și dreptul de a trece prin ciur, totul din punctul de vedere al corectei vorbiri”.

După 70 de ani, în care conținuturile manualelor au rămas înțepenite în istorie, a venit timpul unor schimbări de formă și de fond. Ca profesor de limba și literatura română, consider că aceste schimbări sunt în ton cu vremurile, vremile împovărate de noutate, de inventivitate și de alte abordări.

Dar să o luăm de la începuturi. Suntem în perioada de grație 1859-1866 când se pun bazele României moderne (mai mult o Românie aliniată la o Europă în plin avânt cultural, economic, educațional). Să nu uităm că Anglia avea Universitate de la 1280. Deci ne despărțea jumătate de mileniu de diferențe culturale, economice și educaționale. Ne trebuiau școli, teatre, cărți, biblioteci.

Astăzi ne oprim punctual la primul abecedar scris de câțiva institutori în frunte cu marele scriitor Ion Creangă, numit „Metodă nouă de scriere și cetire pentru usulu clasei I primariă”, numit și „Abecedarul lui Creangă”.

Se făcea astfel trecerea de la scrierea chirilică la scrierea cu alfabet latin.

Vorbim astăzi despre prima lucrare didactică redactată de Ion Creangă în colaborare cu colegii

Pentru discuții și corectare se întâlneau acasă la Receanu, sau în locuința lui Creangă „pentru că diaconul lucra în sudori și voia să se simtă în largul său”. Lucrarea a fost finalizată în 1867 și propusă spre publicare societății Junimea, care a acceptat-o. Dar tipografia acesteia nu dispunea de mijloace tehnice necesare imprimării scrisului de mână, așa că autorii s-au adresat „Societății pentru învățătura poporului român”, de la Iași. Comisia a analizat manualul și a recomandat tipărirea lui. Prima ediție a fost publicată pe cheltuiala „Societății pentru învățătura poporului român” pe 8 iulie 1868 într-un număr de 4000 de exemplare. Autorii au renunțat la remunerație cu condiția ca beneficiul obținut să finanțeze apariția ediției a doua (care a văzut lumina tiparului într-un tiraj de 8000 de exemplare în același an). Manualul a fost aprobat și a avut un succes imediat.

Cea de-a doua ediție a cuprins 72 de pagini, adăugiri succesive de texte și imagini care au dus în 1893 la un volum de 88 de pagini. Manualul a fost difuzat în tot Regatul și a servit inclusiv ca suport de curs pentru instruirea adulților, în armată. La ediția a cincea, în 1871, cartea avea un tiraj de 36.000 de exemplare, iar în 1889, manualul se publicase în peste 500.000 de exemplare. Încurajat de succes, Ion Creangă a redactat și alte lucrări didactice, tot în colaborare: „Învățătorul copiilor”, „Carte de citire în clasele primare de ambele secse”, „Păvătuitoriu la citire prin scriere după sistemă fonetică” și „Geografia Județului Iași”.

Abecedarul lui Creangă avea trei părți și se încheia cu o secțiune de rugăciuni și tabele aritmetice.

Prima parte se intitula „Litere mici de scrisu și de tipariu”, iar partea a doua era intitulată „Cuvinte de mai multe silabe și prepuseciuni”. În cadrul lor se învățau grupuri de litere, probleme ortografice și ortoepice și primele noțiuni de gramatică (nr. „singurit” = singular, „înmulțit” = plural).

Partea a treia conținea istorioare morale, fabule, poezii și proverbe. Textele aveau un rol moralizator ori descriau fenomene ale naturii, subiecte din literatură populară sau legate de viața de zi cu zi.

Se găseau și unele texte (precum „Mărirea strămoșilor”, „Ștefan cel Mare și șoimul”, „Unirea face puterea” și „Patria mea” care tratau probleme ținând de statul român și istoria sa).

Abecedarul lui Ion Creangă a făcut parte dintr-o serie de lucrări cruciale pentru dezvoltarea limbii și literaturii române. Bine conceput și structurat, manualul a fost apreciat de către corpul profesoral, fiind folosit pe scară largă în România, timp de mai multe decenii. După destituirea sa din învățământ din 1872, numele lui Creangă a fost îndepărtat dintre autori.

Deși cu trecerea anilor s-au adus unele critici „Abecedarului lui Creangă”, acele stângăcii pot fi explicate prin faptul că învățământul românesc modern era abia la început, iar marele povestitor are meritul de a fi încercat ceva nou, ceva la care puțini s-ar fi încumetat și foarte puțini au reușit să scoată la capăt atât de bine cum reușise „fiul Humuleștiului”.

Bibliografie:

1. *Abecedar editat în România cu prilejul Centenarului Ion Creangă*, Ediția a II-a, Athenaeum, 22 mai 1990.
2. **Călinescu, George**. *Viața și opera lui Ion Creangă*, Editura Junimea, Iași, 1998.
3. **Murgescu, Mirela Luminița**. *Între „bunul creștin” și „bravul Român” - Rolul școlii primare în construirea identității naționale românești (1831-1878)*, Editura A' 92, Iași, 1999.

Popa Tanda- Manualul Micului întreprinzător

Prof. Bărbosu Pompilia

Școala Gimnazială „Duiliu Zamfirescu” Focșani

Omul sfințește locul este învățătura pe care textul literar scris de Ioan Slavici ne-o exemplifică prin transformarea preotului Trandafir.

De foarte mulți ani, am ales să predau această operă literară clasică, într-o interpretare adaptată timpurilor în care trăim, mai exact perioadei de tranziție, prin care a trecut țara noastră, după schimbarea regimului politic și a administrației, generată de Revoluția din anul 1989. L-am prezentat pe părintele Trandafir un adevărat erou, un temerar, un curajos.

Omul care a avut curajul să se reinventeze și care nici nu a protestat în fața vreunei autorități, nici nu a jefuit alți oameni, la drumul mare, nici nu a supraviețuit din vreun ajutor social, nici nu a plecat în altă țară, lăsându-și copiii singuri sau la rude, nici nu s-a apucat de jocuri de noroc, nici nu a disperat, punându-și viața în pericol.

Trandafirică a devenit pentru elevii mei exemplul cetățeanului care duce un stil de viață sustenabil și prietenos cu mediul în care muncește.

Folosește o resursă naturală regenerabilă, fără să deterioreze mediul înconjurător, ba chiar, în acest fel, îl îngrijește, ajutând la menținerea lui. Lesele, pe care învață să le confecționeze de la oamenii din Sărăceni, devin un produs vandabil care, în timp, transformă întreaga comunitate.

Un meșteșug tradițional își dovedește utilitatea și eficiența economică, nu doar în cazul unei singure persoane sau familii, ci pentru un sat întreg. Este acesta un exemplu demn de „România, Te iubesc!”. Un om care se orientează, găsește în jurul lui salvarea pentru situația dificilă în care se află și, care, prin muncă, perseverență și credință, reușește să se salveze pe sine, familia sa și, prin propriul exemplu, întreaga localitate.

De unde a avut acest om atâta curaj, atâta inspirație?

Credința și „inima lui sus” i-au luminat calea. Răbdarea lui de a munci, de a repara puțin câte puțin, de a folosi ceea ce natura oferea: spini, crengi uscate, stuf, papură, răchită constituie un model de actualitate.

Suntem nevoiți, chiar grăbiți, să găsim noi rezolvări, să ne reinventăm stilul de viață, pentru a proteja natura. Asemenea protagonistului literar, trebuie să ne flexibilizăm, să ne adaptăm și noi, să ne uităm cu atenție la resursele regenerabile ale naturii și să le folosim cu înțelepciune și eficiență economică. Să avem răbdare și credință. Să fim uniți și să muncim împreună cu același crez: de a face lumea un loc mai bun, în care să trăim în armonie. Reușita se concretizează prin puterea exemplului personal: familia preotului, de la mic la mare, muncește și agonisește din an în an, prietenii și ajutoarele acestuia reușesc și ei, iar, de-a lungul timpului, întreg satul devine gospodăruș și prosper, spre cinstea și admirația tuturor. Consider că acest personaj literar poate fi folosit pentru a exemplifica succesul. Așa cum alți oameni pornesc dintr-un garaj o afacere de succes ce se dezvoltă în timp, așa și preotul pune bazele unei societăți capitaliste, bazate pe raportul dintre cerere și ofertă, pornind de foarte jos, de la pământ și sapă. Preotul Trandafir poate fi încadrat și în categoria celui care își asumă reconversia profesională, deși nu renunță la vocația sa. Concretizează principiul „Lifelong learning” care și astăzi se dovedește a fi o educație necesară economic. Nu teoretizarea unor principii, a unor reguli, ci punerea lor în practică este metoda de succes.

Aș îndrăzni să apreciez că, prin acest actant, Ioan Slavici, promovează stilul aplicativ, experiențial. Falimentul vorbei care zboară în vânt este o lecție importantă și pentru societatea contemporană, care are tendința de a considera că se pricepe la toate, doar vorbind, numai dându-și cu părerea, exprimându-și opinia bazată pe criterii pur subiective, nefundamentate tehnic sau științific.

Această abordare le-a incitat interesul și atenția elevilor, care s-au regăsit în ipostaza preotului, având în vedere dificultățile financiare ale familiei. Lipsa locurilor de muncă, migrarea părinților în alte țări și asumarea unui trai fără protecția parentală sunt realități care i-au determinat pe copii să se

asocieze cu personajul eponim al nuvelei scrise de Ioan Slavici.

Nu ne rămâne decât „să ne lăsăm purtați” și noi și, plini de credință, cu răbdare, perseverență și uniți să reușim, an de an să ne îmbunătățim traiul, starea materială, devenind fericiți, tocmai, pentru că apreciem lucrurile simple care ne înconjoară, dar pe care le-am făurit împreună din nimic și cu ajutorul harului divin.

Cât de frumos este finalul acestei povești de succes: tatăl reușește să își țină copiii în țară, în satul natal. Nu se stinge de dorul lor, pentru că sunt plecați peste hotare. Ambii părinți întineresc, jucându-se și râzând cu nepoții. Un final fericit atât de mult dorit de multe familii din România!

Reușita profesională a preotului a reușit să fixeze și rădăcinile copiilor.

Ce mesaj frumos: reușita familiei oglindește reușita satului!

O altă lecție importantă pe care am întâlnit-o în acest „manual” este cea a nediscriminării,

a respectului reciproc, a acceptării diversității.

Părintele învață de la cei care știu să muncească cu mâna și picioarele. Își asumă această vulnerabilitate și „se apucă de treabă”. Renunță la vorbă și îmbrățișează fapta, munca, fără să se rușineze, fără „să o facă pe șeful”. Câtă nevoie au copiii noștri să înțeleagă că munca te eliberează, că îți oferă garanția independenței personale, a succesului apreciat și financiar. Pentru toate aceste motive, cred că textul „Popa Tanda” poate fi considerat un adevărat „manual al micului întreprinzător” și poate fi înțeles ca un ghid al antreprenorului. Consider că prin acest personaj, inspirat din realitatea trăită de scriitorul transilvănean, se susține afirmația că „școala se află în tinda bisericii”.

Preotul Trandafir poate fi considerat un dascăl în „instruirea” micilor curajoși, care au nevoie să își întărească credința în propria reușită prin muncă susținută, cu răbdare și armonie în familie, în țara natală.

Învățământul românesc în istorie

Prof. Bocăneanu Silvia

Școala Gimnazială „Ion Basgan” Focșani

Se spune că fiecare popor are destinul său dat de Dumnezeu în această lume și că depinde de vrednicia lui să înțeleagă misiunea care i-a fost acordată pe drumul tuturor încercărilor și nevoilor felurite la care este supus de-a lungul veacurilor. Calea spre lumină, ieșirea din lungul culoar al întunericului neștiinței, anevoioasă și plină de piedici de toate felurile, s-a deschis și pentru cei care nu speraseră să depășească vreodată umila lor condiție de truditori ai pământului acesta, udat cu sânge și lacrimi de prea multe ori în zbuciumata lor istorie.

În a doua jumătate a secolului al XIX-lea, nașterea României moderne este condiția care determină schimbări legislative majore, inclusiv în domeniul instrucțiunii publice, începutul destrămării timide dar sigure a beznei analfabetismului în care viețuiau majoritatea copiilor din mediul rural fără posibilitățile materiale necesare accesului la învățătură. Drumul a fost extrem de anevoios, presărat cu nenumărate piedici, sărăcia și reticența părinților în fața unor legi pe care le considerau inutile, birocrația demersurilor autorităților, absența învățătorilor, lipsa localurilor potrivite pentru asemenea demers și multe alte probleme ivite pe parcurs care au încetinit acest proces ale cărui consecințe se doreau a fi extrem de generoase: deschiderea porților spre cunoaștere pentru cât mai mulți copii din această țară.

Legea Instrucțiunii Publice promulgată la 25 noiembrie 1864 de domnitorul Alexandru Ioan Cuza și publicată la 5 decembrie în Monitorul Oficial susține „recunoașterea dreptului egal la învățământ pentru toți copiii, introducerea principiului gratuității și obligativității învățământului, egalitatea sexelor la învățătură, învățământ laic (cu predarea religiei în sistemul public), diferențierea structurilor la nivelul învățământului secundar inferior în gimnaziu și școli profesionale, organizarea universităților după model european, pregătirea profesorilor pentru cursul secundar în școli normale din cadrul universităților, trecerea cheltuielilor cu baza materială a școlii în grija comunelor, păstrându-se cheltuielile cu personalul didactic în grija statului.”

În aceste condiții, majoritatea învățătorilor „încep să fie recrutați dintre absolvenții de școli primare și gimnazii și pregătiți prin cursuri practice și teoretice organizate pe lângă școlile primare existente în reședințele de județ, așa numitele „școli centrale.” Conform legii, instrucțiunea publică se împărțea în trei mari cicluri de învățământ: primar, secundar și superior. Aplicarea în practică a noilor măsuri legislative se dovedește a fi deosebit de dificilă din cauza condițiilor grele de viață, mai ales în mediul rural, fondurilor insuficiente pe care autoritățile statului abia format le pot furniza și nu în cele din urmă ignoranței populației care nu le percepe efectele benefice.

În ceea ce privește învățământul superior, acesta includea „facultățile de litere, de științe matematice și fizice, de drept, de medicină” (Art 5). Înființarea Universităților din Iași (1860) și București (1864) demonstrează importanța acordată de autoritățile vremii dezvoltării statului modern român pe plan educațional și acordarea acestuia cu realitățile învățământului european.

Legea din 1864 instăuie printre primele în Europa obligativitatea și gratuitatea învățământului („instrucțiunea elementară este obligatorie și gratuită pentru toți copiii de amândouă sexele începând de la opt până la doisprezece ani” – Art 31), după Suedia, Norvegia, Prusia și Italia dar înaintea Marii Britanii (1870), Elveției (1874) Bulgariei (1879), Serbiei (1882), Franței (1892). Și totuși, efectele legislației impuse de Alexandru Ioan Cuza sunt foarte greu de atins, în 1866 România era încă departe de a atinge acest țel, aproximativ 90% din populația țării fiind în continuare analfabetă.

După cucerirea independenței au fost demarate mai intens investițiile în educație, deschizându-se noi căi de modernizare a acestuia. În deceniul opt al secolului al XIX – lea un tablou al școlii rurale este edificator: la școală sunt „48 de băieți înscriși și 3 fete dintre care 39 au urmat la școală și au depus examen. Au promovat 27, 4 băieți sunt premianți și 5 repetenți.” Se mai constată faptul că „starea progresului obținut este satisfăcătoare starea localului de cinci camere și a mobilierului

este mediocră [...].

Dispozându-se repararea acestuia și s-a recomandat trimiterea urgentă a amendilor școlare la părinții ce nu trimit fetele la școală.” Ultimul deceniu al secolului al XIX – lea și primul din secolul XX au fost marcate în sistemul de învățământ românesc de activitatea lui Spiru Haret, ministru al Instrucțiunii Publice și Culturii, care creează un ambițios program de reformă. Succesul acestor reforme care practic au dublat numărul știutorilor de carte din România acelei epoci este comentat de profesorul Carol Căpiță, expert în politici ale educației: „O bună parte a reușitei reformei sale, reformelor, că e un șir, se datorează înțelepciunii de a alege tineri bine pregătiți. I-a trimis în Occident să noteze tot ce se întâmplă. Și s-au întors cu o expertiză acumulată din multe țări din Europa occidentală și au constituit un corp de consilieri aproape imbatabil la standardele epocii. El a introdus ideea aceasta, a unei conduceri aproape colegiale pentru problemele de educație.” Eficiența schimbărilor introduse nu doar în sistemul educațional, ci și în mentalitatea unei societăți multă vreme vitregite în acest domeniu, avea la bază concepția potrivit căreia toate clasele sociale trebuiau să aibă acces la instituționalizarea învățământului. Cu atât mai mult cu cât țărănimea constituia populația majoritară, care din cauza condițiilor materiale, precare de cele mai multe ori și a conceptelor învechite nu reușise să-și însușească pe deplin beneficiile primei legi organice a instrucțiunii, adoptată în timpul lui Alexandru Ioan Cuza. Este foarte important că se urmărea educația societății în ansamblul ei „din perspectivă pedagogică, haretismul a vizat activitatea extrașcolară a învățătorilor, ca „apostolic” care trebuie să-i învețe nu numai pe copii, ci și pe toți cei care ar trebui să fie luminați.” Miza acestui demers la care trebuiau să pună umărul toate pârgurile de putere ale statului era, cum o spune însuși Spiru Haret, „chemat să îndeplinească un întreg scop. În prima linie trebuie să formeze buni cetățeni. În a doua linie trebuie să procure tuturor tinerilor fondul de cunoștințe care este indispensabil fiecărui om în viață, fără osebire de treaptă socială. În fine, el trebuie să mai formeze contingente pentru toate carierele cari sunt necesare pentru viața completă și armonică a statului. Învățământul, ca să fie desăvârșit, trebuie să se îngrijească nu numai a cultiva spiritual, înauțindu-l cu multe cunoștințe, dar a cultiva și inima, a forma caracterul a face, în

fine, ceea ce se numește educațiunea tinereții.”

Cu toate acestea, numărul copiilor care frecventează școala este încă destul de mic în ultimii ani ai secolului al XIX - lea și asta se datorează în special „incapacității localurilor de școală existente de a-l cuprinde pe toți copiii de vârstă școlară, mai ales din mediul rural, lipsa unui număr suficient de cadre didactice calificate, în special în localitățile mici, isolate (cătune, sate), dintre care unele erau lipsite total de clădiri școlare sau beneficiau de așezăminte vechi și improprii.” După Primul Război Mondial și Marea Unire din 1918 aceste deficiențe majore ale sistemului educațional românesc au fost vizate de legislația adoptată pentru un teritoriu mai vast ce trebuia integrat și din acest punct de vedere patriei – mamă. Traumele războiului nu erau ușor de uitat, mai ales că alături de pierderile materiale inerente se mai aflau și suferințele determinate de dispariția unui mare număr de învățători și elevi. Se urmărea în perioada interbelică pe de o parte, adoptarea unor programe care „să oblige învățământul să facă aplicațiuni, să depășească conținutul abstract, și impunerea unor măsuri care să determine necesitatea formării omului, formarea psihică prin cultură și pregătirea pentru viața practică.” Ministrul Constantin Angelescu a păstrat modelul lui Spiru Haret evident cu modificările inevitabile noului context istoric în care se afla România după formarea statului național unitar. Implicarea comunității în educația tinerei generații este clar stipulată în Constituția din 1923: „Satul, județele și comunele vor da ajutoare și înlesniri elevilor lipsiți de mijloace.” Efectele dezastruoase ale războiului care a urmat au așezat noi piedici în calea procesului abia început după 1918, ce urmărea îndeosebi stimularea unui proces educațional coerent și unitar pe întreg teritoriul României Mari, iar integrarea în blocul comunist a adus cu sine modificări esențiale ale acestuia.

BIBLIOGRAFIE:

1. **DJVAN**, *Fond Prefectura Putna*, dos. 18/1885, f. 46.
2. **Bunescu, Gheorghe** (coordonator). *Antologia legilor învățământului din România*, București, ISE, 2004.
3. **Popescu Teiușan, Ilie**. *Contribuții la studiul legislației școlare românești. Legea Instrucțiunii Publice din 1864*, București, 1963.
4. **Rădulescu, Dan Constantin**. *Învățământul public din România în secolul al XIX –lea – Evoluție și consecințe sociale*, „Calitatea vieții” XIV, nr. 2, 2003.
5. <https://materialedeistorie.com/2017/10/05/scurt-istoric-al-educatiei/> (27 04 2021)

Una dintre primele școli din județul Vrancea

prof. învă. primar Bîlcan Dumitra

prof. Tudosă Florin

Școala Gimnazială „Oana Diana Renea” Focșani

Există tratate de istoria pedagogiei românești, de istorie a învățământului românesc. În niciunul dintre ele, în orice epocă s-ar fi scris, nu se poate eluda faptul că Biserica n-a fost implicată în zidirea învățământului modern, a spus Pr. Ioan Moldoveanu. Începându-se de la tinda bisericii, până la învățământul universitar de azi, academic, Biserica a jucat un rol extraordinar.

Mănăstirile n-au avut doar un rol duhovnicesc, ci și unul cultural. Se știe foarte bine: cultura românească a fost zămislită în tinda bisericii.

Există descrieri ale școlilor mănăstirești, care erau organizate și funcționau pe lângă mănăstiri, episcopii sau biserici, în scopul pregătirii personalului de cult în general, nu doar a preoților. Întâlnim și școli domnești, care după denumire, erau organizate și susținute prin grija domniei, în care se pregăteau slujbași pentru cancelaria domnească, vameși și dascăli. Mai funcționau școli orașenești, prin care se pregăteau, pe lângă fii familiilor bogate, viitori slujbași ai administrației orașului, logofeți sau strângători de biruri.

Istoria învățământului românesc este parte integrantă a istoriei sistemului educațional din România. Evoluția istorică a sistemelor de învățământ a urmărit îndeaproape evoluția sistemului politic și administrativ al formațiunilor statale de pe actualul teritoriu al României.

O primă perioadă a fost cea medievală, încheiată la 1821, caracterizată printr-un interes scăzut și limitat al elitei conducătoare, boierești și ecleziastice, de a dezvolta instituții de învățământ de calitate și durabile.

În toată această perioadă, populația formațiunilor statale românești a fost practic analfabetă în cvasi-totalitatea ei.

Începutul procesului de formare a statului român modern după Revoluția de la 1821, condusă de Tudor Vladimirescu a dus și la inițierea procesului de construcție a unor sisteme educaționale și de învățământ naționale, proces care s-a desfășurat pe toată perioada secolului XIX. Astfel au apărut și s-au dezvoltat diferitele tipuri de instituții de învățământ (școli elementare, gimnazii, colegii, pensioane, universități etc.). Totodată au apărut o serie de legi de organizare și funcționare a acestui sistem (Regulamentul Organic, legea lui Cuza, legile lui Spiru Haret etc.). Învățământul în această perioadă e unul destul de „elitist”, deoarece accederea în formele sale superioare și chiar în cele de bază presupunea o anumită stare materială, pe care cea mai mare parte a populației nu o avea.

În Vrancea, printre cele mai vechi școli este menționată în înscrisuri școala din Paltin încă din anul 1876, amenajată într-o casă particulară. Din anul 1888, comuna și-a ridicat propriul local de școală. Grație unor învățători inimoși, „școala a fost gospodărită exemplar”. „Piatra de temelie a localului de școală de la Paltin a fost pusă în 1888, iar construcția se va termina zece ani mai târziu. Este interesant că această școală a fost construită din cărămidă și nu din material specific locului, lemn prin sistemul de bârne. Situația în cauză ne determină să credem că școala a fost construită după un plan-tip”, se arată în monografia localității, intitulată „Comuna Paltin, izvor al tradițiilor vrâncene”, semnată de Petre Abeaboieru și Ionel Tătaru, acesta din urmă director al școlii. Istoria reține că în toată Vrancea, în anul 1897 funcționau doar șapte școli, la Paltin fiind una dintre acestea, care avea înmatriculați 29 de elevi.

Primul învățător a fost Constantin Saulescu, un om foarte energic, care se bucura de un deosebit respect din partea sătenilor.

Până la terminarea construcției localului de școală, sătenii conduși de primarul Constantin Pricopănescu au dat după puterile lor tot sprijinul, deoarece și atunci fondurile pentru învățământ erau insuficiente. În același timp se mergea și cu construcția casei învățătorului ce se afla spre nord de localul școlii. Aceasta era prevăzută și cu anexe, deoarece, pe lângă activitatea din clasă, copii trebuiau să cunoască și cerințele practice din viața satului: ei erau pregătiți pentru a fi gospodari de nădejde în satul natal, la care țineau nespul de mult.

Erau învățați să nu se teamă de viața aspră a muntelui, să se ajute reciproc pentru a învinge greutățile, să fie credincioși, să trăiască în bună înțelegere în cadrul obștei tradiționale.

Cu toate eforturile depuse, frecventau cursurile circa 30 – 35% din numărul copiilor de vârstă școlară, nefiind rare cazurile de copii declarați „inapți pentru învățământ”. Numărul de știutori de carte nu depășea 20% din membrii comunității. Până la Al Doilea Război Mondial învățământul a fost de 4 clase, după care, în timpul când director era Constantin Grecu, la Paltin învățau 5 clase. Activitatea de educație și instrucție era asigurată de soții Grecu și preotul Neculai Șușu.

Din 1948 se trece la învățământul de 7 clase, la Paltin venind și elevii absolvenți a 4 clase din comuna Spulber. Totuși, efectivele erau mici, de aceea în anul 1956 gimnaziștii au fost nevoiți să continue cursurile la Școala Năruja. Acolo mergeau la școală și copiii din satele Prahuda și Vâlceni.

Dacă la ciclul primar învățătorii erau absolvenți ai școlii normale, buni stăpânitori ai metodicii și ai lucrului cu instrumentul muzical, la gimnaziu se simțea o acută lipsă de cadre didactice calificate.

Pentru uzul școlar se foloseau traduceri ale manualelor sovietice din limba rusă. Învățarea limbii ruse se făcea începând cu clasa a IV-a. Revenindu-se din anul 1958 la învățământul

gimnazial la Paltin, când director era Tătulescu Ion, pentru copiii de la distanță se deschide Internatul școlar. Prin trecerea, începând cu anul 1961, la învățământul obligatoriu de 8 clase, au crescut efectivele școlare, fapt ce a impus construirea unui local propriu de școală. Acesta a fost construit în timpul când director era învățătorul cu calități pedagogice deosebite și cu dragoste deosebită pentru muzică la vioară – Constantin Cursaru.

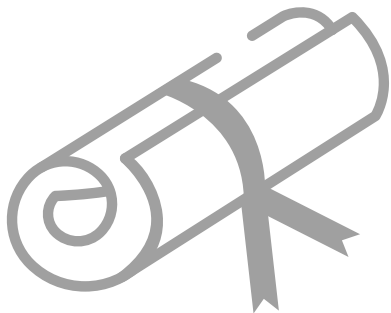
Generalizarea învățământului de 10 clase a impus și introducerea funcției de director coordonator, funcție îndeplinită la început de profesorul de matematică Vasile Gheorghe.

În anul 1972 începe să funcționeze clasa a IX - a de la treapta I, având ca diriginte pe profesorul de geografie Gură Ion, absolvent al Universității „Al. I. Cuza” din Iași. La această clasă au venit elevi și din comunele Nereju și Năruja.

Efectivele sporite de elevi au impus necesitatea construirii unui local nou de școală, în timpul când director coordonator era Fănuță Lazăr – profesor de limba română, absolvent al Universității București.

Primirea de manuale școlare în mod gratuit de către toți elevii începând cu anul 1968, iar în prezent și rechizite, de către copiii proveniți din familii cu situație economică precară și alocația acordată copiilor indiferent de locul unde lucrează părinții, au avut efecte benefice pentru buna funcționare a școlii.

Spiru Haret, în inspecție la Paltin - informațiile culese din diferite surse istorice arată că această școală face parte din prima generație de școli publice din Vrancea. Școala din comuna Paltin a fost inspectată de însuși Spiru Haret, în 1903, pe vremea când marele pedagog și academician era ministrul Instrucțiunii Publice și Cultelor. Spiru Haret a rămas în istorie ca organizatorul învățământului românesc modern.

BIBLIOGRAFIE:

1. Nicoară, Simona. *Națiunea modernă. Mituri, simboluri, ideologii*, Cluj Napoca, Ed. Accent, 2002.
2. Triteanu, Lazăr. *Școala noastră 1850-1916*, Sibiu, Tiparul Tipografiei Arhiecezane, 1919.
3. site-ul: *romaniacurata.ro*

Învățământul românesc în istorie

Prof. învă. preșcolar Gîrleanu Nina
Grădinița cu Program Prelungit Nr. 8 Focșani

Educația astăzi este un drept universal cu scopul de a dezvolta personalitatea indivizilor și de a le spori respectul pentru drepturile omului. Instituționalizarea educației are câteva sute de ani în spate, iar educarea în masă a populațiilor este chiar mai tânără. Până prin secolul XIX, copiii din familii sărace erau exploatați prin muncă (această practică continuă și în zilele noastre, milioane de copii fiind exploatați). Odată cu educația în masă la nivel european, obligativitatea învățământului indiferent de gen, clasă, etnie și rasă a fost promulgată în majoritatea statelor europene, ca să asigure o educație de bază a populației generale. Dacă cu multe decenii în urmă educația instituționalizată avea un rol mai degrabă utilitar, educația actuală se concentrează pe cunoaștere, atitudini și valori. În învățământul românesc modern s-au produs schimbări legislative importante în anii 1864, 1948, 1978, 1995, 2011 care au modelat semnificativ mersul societății. Sistemul educațional românesc s-a inspirat din curente internaționale. În perioada interbelică ne-am ghidat după Școala Franceză, cu focus spre artă, literatură, istorie, filosofie, între 1930 și 1944 din școala Germană, în special în ceea ce înseamnă domeniul tehnic, iar după Al Doilea Război Mondial școala sovietică rusă ne îndreaptă către matematică, fizică, chimie. În prezent, sistemul nostru educațional nu are o influență clară, ci este un hibrid între școlile americane, englezești și cele europene. O problemă fundamentală care s-a impus românilor la începutul secolului al XIX-lea a fost aceea a câștigării dreptului lor la un învățământ superior în limba națională. Cu toate împrejurările vitrege, acest drept a fost cucerit. În lupta ei de descătușare economică și politică, marea masă a poporului nu numai că a păstrat cu sfințenie limba, dar a și cultivat-o, exprimându-și în opere de artă, în poezie și muzică sentimentele și voința neînfrântă pentru libertate și independență.

Primul pas pe acest drum s-a făcut la Iași, prin fondarea seminarului de la Socola, în luna octombrie 1804, ca urmare a unui raport al mitropolitului cărturar Veniamin Costache, prin care deplângea nepregătirea cinului preotesc. Scriitorul Costache Negruzzi avea să scrie despre însemnătatea culturală a acestei instituții: „Pe când uitasem că sîntem români și că avem și noi o limbă, pe cînd ne lipsea și cărți și tipografie; pe cînd lumea se aruncase în dasii și perispomeni... căci la școala publică se învață numai grecește; cînd, în sfîrșit, literatura română era la darea sufletului, cîțiva boieri ruginiți ai românilor ședeau triști și jeleau pierderea limbii. Tot însă mai rămăsese o școală pe care acești bătrâni o priveau ca singur azil prigonitei limbi, școală unde se învața încă românește, apreoape de Iași, în mînăstirea Socola.”

Seminarul de la Socola a fost o școală clericală, dar nu de tipul școlilor clericale din secolul anterior. În anul 1848, el avea 5 clase cu 6 profesori. Obiectele de studiu în acest an erau: matematicile (aritmetica, geometria), gramatica, geografia, istoria naturală, istoria universală, logica, retorica, economia rurală, medicina populară. Școala de la Socola a fost prima școală românească din Moldova, cu o organizare modernă din punct de vedere didactic: programe, clase, promoții etc.

În Transilvania, pentru pregătirea învățătorilor, românii au reușit să obțină școala pedagogică-preparatorie de la Arad, deschisă la 16 noiembrie 1812. Este cea mai veche școală de învățători din țara noastră.

Școala pedagogică de la Arad a avut o pleiadă de profesori, figuri reprezentative ale culturii din țara noastră, între care Dimitrie Țichindeal, Iosif Iorgovici, Constantin Diaconovici Loga, Ion Mihuț, Alex. Gavra, Alex. Sandor.

Le datorăm o bogată literatură didactică.

Un mare rol în propagarea științelor între românii din Transilvania l-a jucat gimnaziul din Beiuș, înființat de către episcopul Samuil Vulcan în 1828, mai târziu ridicat la rangul de liceu și recunoscut ca școală de stat.

Limba românească avea însă să triumfe prin cursul de inginerie al lui Gh. Asachi, susținut de el între anii 1814-1818, în chiar cuprinsul Academiei grecești de la Iași.

Școala de la Socola și clasa de inginerie de la Școala domnească din Iași au fost două acte culturale de cea mai mare importanță pentru desfășurarea ulterioară a învățământului românesc.

Gheorghe Lazăr, profesor de aritmetică și geometrie, care făcuse studii de teologie, filozofie și inginerie la Sibiu, Cluj și Viena a alcătuit planul unei școli desprinse de tutele școlii grecești, pe care o prevedeau actele oficiale, o Academie de științe pentru români, cu studii legate de progresul cunoștințelor în toate domeniile. Școala se deschise în chiliile Mănăstirii Sf. Sava din București, în luna august 1818, Gheorghe Lazăr porni o acțiune de deșteptare a simțămintelor naționale. El întocmi un plan complet de studii de la clasele elementare până la cele de învățământ superior. Cariera profesională a lui Gh. Lazăr a fost scurtă, deoarece el a murit în 1823, dar moștenirea lui a fost preluată de Ion Heliade Rădulescu, purtând cu el spiritul de sacrificiu și de înalt patriotism al neuitatului lor profesor.

Cu tot caracterul lui feudal, Regulamentul Organic, pactul fundamental după care aveau să se conducă Țara Românească și Moldova după 1831, proclamă învățământul de ambele sexe drept o sarcină a statului, școala o instituție permanentă în care limba de predare era limba națională și impunea în același timp alcătuirea unei legi special de administrare a instrucției.

Pe acest temelii au fost decretate primele legiuri școlare în înțelesul modern al cuvântului, în Țara Românească în 1833, în Moldova în 1835: este vorba de Regulamentele învățăturilor publice.

Între anii 1831-1848, sub conducerea a doi eminentei bărbați de școală, Gh. Asachi în Moldova și Petrache Poenaru în Țara Românească, școlile au putut răspunde într-o oarecare măsură trebuințelor din acea epocă: răspândirea științei de carte în cercuri din ce în ce mai largi, pregătirea cadrelor de conducere în instituții și administrație, crearea unei intelectualități cu vederi înaintate, tipărirea de cărți, traduceri din limbile străine și opere originale, înființarea de societăți culturale.

Lupta de eliberare social-economică și politică a maselor exploatate din Țara Românească, Moldova și Transilvania cerea măsuri de ordin cultural corespunzătoare țelurilor proclamate de revoluția din 1848 în „Proclamația de la Islaz” și „Proiectul de Constituție” pentru Moldova, sunt enumerate în primul rând principiile unui învățământ de mase; gratuitatea instrucției, dreptul fiecărui cetățean, fără deosebire de sex, de a urma școala potrivită pentru puterile lui, folosirea limbii naționale pe toate treptele învățământului. Apoi au fost propuse instituțiile școlare, prin care aceste principii se puteau traduce în fapt: în toate satele și în toate orașele școli primare, în toate orașele câte un liceu sau colegiu, de asemenea, în toate orașele școli de fete. Învățământul superior era și el prevăzut în Țara Românească, câte o universitate la București și Craiova, iar în Moldova o universitate la Iași. De asemenea, în aceste orașe câte o politehnică. Pregătirea învățătorilor urma să se facă la școli normale, pregătirea meșteșugarilor în școli de maiștri, pregătirea negustorilor în școala de comerț de la Galați, oraș în care urma să se înființeze și o școală de navigație.

În Moldova, prelungirea domniei lui Mihail Sturza până în luna mai 1849 a împiedicat aplicarea principiilor și doleanțelor așternute în Proiectul de Constituție și ele nu se vor realiza decât mai târziu. În Țara Românească, conducătorii revoluției de la 1848 nu avură răgazul să le aplice ei înșiși.

Cu toate acestea, doleanțele revoluționarilor de la 1848 au devenit principiile de bază ale reformelor școlare ce s-au succedat.

Reprezentanți ai învățământului în istorie

Prof. Grigoriu Ramona
C.S.E.I. „Elena Doamna” Focșani

Începând cu descântecele și continuând cu muncile zilnice (vânătoare, pescuit) și cu manifestările artistice (cântece, dansuri, podoabe), „toate faptele mai însemnate ale vieții ajung cu timpul supuse tradiției, adică devin modele de urmat pentru urmași. Asta se cheama școala în cel mai larg înțeles al cuvântului.” (Simion Mehedinți) Conceptul de școală provine de la cuvântul latin „schola”, care la rândul său a fost derivat din greaca antică „scholēion”. La greci termenul însemna „timp liber”, iar apoi a evoluat în „locul în care îți petreci timpul liber”. În Atena, în sec.V-VI î.Hr., erau trei gimnazii unde oratorii iscusiți și poeții organizau cu tinerii convorbiri. Se utiliza termenul grec „scholē”, astăzi școala. Termenul desemna timp liber, odihnă activă, care perfecționează omul din punct de vedere fizic și spiritual.

Revenind pe meleagurile noastre, în sec XV, primele așezăminte de tip școlar au apărut pe lângă mănăstiri și aveau drept scop învățarea scrisului în limba slavonă. Prima școală superioară în limba română a fost înființată la Făgăraș în anul 1657, însă adevăratul proces de construcție a unui sistem educațional național a început odată cu formarea statului român modern după Revoluția de la 1821 condusă de Tudor Vladimirescu. Astfel au apărut și s-au dezvoltat diferite tipuri de instituții de învățământ cum ar fi școlile elementare, gimnaziile, colegiile și universitățile.

Însă, educația a devenit obligatorie în anul 1864, sub domnia lui Alexandru Ioan Cuza care a adoptat prima „Lege asupra Instrucțiunii” în Principatele Unite Române, aceasta reglementând introducerea educației obligatorii și gratuite. Spiru Haret este considerat reformatorul școlii moderne românești. Între 1897 – 1910 s-au construit 2.343 de școli în România, dintre care 1.980 cât timp a fost ministru.

Spiru Haret este cel care a înființat grădinițele de copii, a creat școli de adulți și cantine pentru copiii săraci, fiind și promotorul turismului școlar.

Legea din 1898 a instituit certificatul de absolvire (bacalaureatul) și a încurajat votarea învățământului profesional în școli de artă și meșteșuguri, licee militare, seminare teologice.

Și ca să ne apropiem de meleagurile mioritice, trebuie să menționăm de participarea lui Simion Mehedinți alături de Spiru Haret la formarea învățământului românesc. Să ne mândrim cu faptul că, un om de cultură, apreciat în lume, implicat în reforma învățământului în acea perioadă istorică, era născut în Vrancea, mai exact la Soveja.

Simion Mehedinți (16 oct. 1868 Soveja - 14 dec. 1962), întemeietor de școală în știința românească, a scris despre întemeierea educației pe muncă. Mehedinți apare ca un reprezentant al „Școlii muncii”, alături de germanul Georgkerscheneiner și de americanul John Dewey. „Școala muncii” (1919) lucrare apărută la sfârșitul Primului Război Mondial - când societatea românească se afla la o răscruce istorică. „Teoria are valoare și poate fi aplicată și în zilele noastre, asta face ca încă o dată să admirăm geniul său.” Chiar și filozofii mărturisesc că nimic nu intră în mintea omului dacă nu trece mai întâi prin ochii, prin urechile, și îndeosebi prin mâinile lui; iar asta nu se poate decât lucrând, căci numai atunci întorci un lucru pe toate fețele și îl cunoști cu adevărat. De aceea, cât e în munca omului, atât e și în capul lui.”

Convingerea lui Mehedinți este că cei ce se ocupă de creșterea și modelarea generațiilor tinere greșesc ori de câte ori reduc educația la procesul uscat de preluare mnemotehnică a unor elemente de cultură generală din cărți, ocolind formarea deprinderilor practice.

„Școala muncii” avea următoarele însușiri descrie:

- Munca trebuie să fie științifică, să se întemeieze pe o judecată dreaptă, pe judecata dreaptă a legăturilor dintre cauză și efect ;
- Munca trebuie să fie liberă. El orientează

înțelegerea muncii libere către un sens voluntarist, echivalent cu posibilitatea individului de a schimba un fel de muncă dacă un altul i se pare mai plăcut sau mai rodnic;

- E creatoare, adică „apucă pe căi noi și dă roade nouă”.

„Izvodirea de forme noi”, spune Mehedinți, „dă omului o satisfacție mai mare decât simpla imitare. În plus, inventivitatea înalță munca de la treapta de simplu meșteșug la artă. Fiind științifică, munca oferă siguranță și o bună adaptare la mediu. Fiind liberă, ea oferă satisfacție morală, iar fiind

creatoare oferă mulțumire sufletească.”

Simion Mehedinți vorbește despre aspecte ce sunt și azi obiective principale în educația europeană, în sistemele de învățământ de referință - Anglia, Franța, Finlanda. Învățarea centrată pe elev prin activități desfășurate pe domenii experiențiale pentru dezvoltarea personală, formarea de competențe și deprinderi practice.

„Știința fără experimentare este un pericol”. Simion Mehedinți

BIBLIOGRAFIE:

1. Neagu, C. *Altă creștere, Școala Muncii*, Editura Terra, Focșani, 2019.
2. Ștefan, C. *Spiru Haret și învățătorii*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2014

Desen realizat de Alessia Mitrea
Clasa a VI-a A

Desen realizat de Ioana Gurguiatu
Clasa a VI-a A

Istoria sportului în învățământul românesc

Prof. Brumaru Mioara
Școala Gimnazială „Ion Basgan” Focșani

Istoria educației fizice și sportului abordează în mod științific legile apariției și dezvoltării ideilor, a formelor organizatorice, a mijloacelor și metodelor de cultură fizică și sport în funcție de condițiile politice și sociale ale societății.

Izvoarele educației fizice și sportului sunt determinate din punct de vedere gnoseologic de cunoașterea istorică și pot fi împărțite în izvoare directe și izvoare indirecte.

Imaginile reprezentate în desenele rupestre, pictograme, sculpturi, inscripții și basoreliefuri reliefează imagini reprezentative ale exercițiului fizic practicat de omul primitiv. Desenele rupestre înfățișează semnele de aruncare ale omului primitiv. Dintre picturile murale cele mai importante sunt frescele de la Beni-Hassan în care există 100 figuri care alcătuiesc chinograma mișcărilor. Sculpturile Regele Mycermas, Discobolul, Alergătoarea Doric și Numitul Hoși sunt măturii reprezentative ale practicării exercițiului fizic din cele mai vechi timpuri. Săpăturile de la Tomis din punct de vedere arheologic și istoric evidențiază faptul că serbările hermice se desfășurau pe perioada a 6 zile în palestrele și gimnaziile din cetățile Histria, Calattis și Tomis.

Epica populară aduce o serie de argumente suplimentare care evidențiază faptul că exercițiul fizic este tratat de literatura populară.

Ex: *Balada Mihu Copilul* conține o luptă în care aruncarea buzduganului se realiza după regulile cavaleriești ale evului mediu. În Altarul Mănăstirii Putna de Vasile Alecsandri sunt evidențiate intuițiile trăgătorilor cu arcul. *Epinikia* reprezintă un volum al poetului grec Pindar în care sunt 100 de ode închinare învingătorilor la jocurile olimpice antice.

Acest izvor este semnificativ deoarece realizează trecerea în revistă a momentelor importante din punct de vedere istoric sub aspectul documentației:

a) *Cronici* - Anul 1776 - *Cronicile lui Ipsilanti* care menționează pentru prima dată că, la Colegiul Sf. Sava, gimnastica se practica sub îndrumarea unui profesor, iar toate celelalte discipline erau predate de alt profesor.

b) *Regulamente*. – Cel mai important regulament datează din anul 1831 și se numește *Regulamentul Organic* (Prima Constituție Românească). În ceea ce privește exercițiul fizic regulamentul precizează faptul că la Colegiul Sf. Sava precum și la Școala Centrală din Craiova funcționau 2 profesori de gimnastică.

Regulamentul elaborat de Spiru Haret (Ministrul Departamentului Instrucției) viza îmbunătățirea conținutului și metodologiei predării gimnasticii în școală.

c) *Legi* – Prima lege din 1864 - *Legea Instrucției Publice* (Reforma lui Al. I. Cuza). Prin această reformă gimnastica devine obligatorie în licee.

d) A 2-a lege - *Legea învățământului secundar și superior* dată de Spiru Haret în 1898, prin care gimnastica se introduce obligatoriu în programul orar - 1 oră pe săptămână, iar joia și sâmbătă se introduc obligatoriu jocurile gimnastice și excursiile.

Prin această lege se introduce examenul de capacitate pentru obținerea titlului de maestru în vederea ocupării unei catedre de gimnastică.

e) A 3-a lege din 1928 - *Legea Învățământului secundar*. Prin această lege termenul de gimnastică se transformă în educație fizică

f) *Instrucțiuni și circulare*. Prin intermediul instrucțiunilor gimnastica este introdusă în școlile primare. Circularele au fost elaborate de Spiru Haret.

- Profesorilor de sport li se recomandă să organizeze concursul de gimnastică și să-i determine pe cei mai buni elevi să câștige și profesorii să se respecte reciproc.
- Primarilor și prefecților li se recomandă înființarea de societăți ale gimnasticii, organizarea de jocuri și serbări locale, concursuri de tir, natație și canotaj, precum și competiții inter-județene.

Începând cu a doua jumătate a sec. al XVII-lea, gimnastica devine obiect de învățământ și se practică sub îndrumarea unor atleți proveniți din circuri sau sub îndrumarea unor ofițeri proveniți din armată.

Kant consideră că rolul educației fizice este de a forma oameni cu personalitate puternică. El consideră și recomandă în procesul formativ educațional introducerea exercițiilor gimnice și a jocurilor.

Lucrările de specialitate Filostrate - *De arte gymnastica* în care este prezentat istoricul și tehnica exercițiului fizic

Merculialis – *Gimnastică pentru tineret* - este o lucrare în care reușește să reconstituie exercițiile fizice care se practicau în antichitate.

Autorii români: Gheorhe Moceanu – *Gimnastica*, Dumitru Ionescu – *Istoricul gimnasticii și educației fizice la noi*, Constantin Chirițescu - *Palestrică* - toate au demonstrat atât rolul exercițiului fizic în procesul educațional integrativ cât și apartenența acestuia încă din sistemul educațional antic.

Practica instructiv educativă și-a demonstrat stabilitatea temporală dacă avem în vedere faptul că, indiferent de etapa istorică, exercițiul fizic a devenit un mijloc de instrucție, dar mai ales un mijloc de educație.

Metodele de cercetare ale istoriei educației fizice și sportului sunt reprezentate de metoda directă (istorică) și metode indirecte.

Metoda directă este legată și determinată de realitățile economice, politice, sociale, precum și de gradul de dezvoltare a științelor, a artelor și a educației generale. Această metodă exprimă faptul că exercițiile fizice reprezintă o preocupare constantă pentru toate popoarele lumii și pentru toate timpurile. Astfel istoria educației fizice și sportului poate fi tratată:

1. Metodologic
2. Instituțional
3. În funcție de personalitățile domeniului
4. În funcție de relațiile specifice domeniului
5. În funcție de impactul social din diferite epoci și al relațiilor internaționale

Observând interesul și importanța dată de omenire de-a lungul timpului, tragem concluzia că educația fizică din sistemul de învățământ ocupă un loc important în dezvoltarea fizică și intelectuală a tuturor persoanelor care o practică.

BIBLIOGRAFIE:

1. Niculescu, Constantin F. *Pagini uitate din istoria educației fizice*, Editura Enciclopedică, București, 2014.
2. Postolache, Nicolae. *Istoria Sportului în România*, Editura Profexim, București, 1995.

Vernisajul expoziției „Jertfă și recunoștință”

Prof. Groper Veronica
Școala Gimnazială „Ion Basgan” Focșani

Am avut onoarea și prilejul de a deschide seria de evenimente din cadrul Simpozionului „Jertfă și recunoștință”, organizat de școala noastră, printr-un vernisaj al expoziției cu același nume, găzduită cu generozitate de Teatrul Municipal „Mr. Gh. Pastia” din Focșani.

Am ales să particip la acest proiect împreună cu trei dintre cele mai talentate eleve ale Școlii Gimnaziale „Ion Basgan” Focșani – Ioana Gurguiatu și Alessia Mitrea din clasa a VI-a A, și Maria Hărăbor din clasa a VII-a D.

La vernisaj au fost prezenți, alături de invitatul special al simpozionului – Înaltpreasfințitul Părinte Ciprian, Arhiepiscopul Buzăului și Vrancei, părinți, colegi, profesori, care și-au exprimat aprecierea pentru lucrările expuse și care ne-au susținut de-a lungul zilelor în care am pregătit desenele și vernisajul.

Un mare artist – Henri Matisse, spunea că „desenul înseamnă punerea unor linii în jurul unei idei”. Ideea, în acest caz, a fost Recunoștința. Aceasta poate lua diverse forme, iar în cadrul proiectului s-a materializat într-o serie de compoziții plastice.

Am încercat ca prin aceste teme legate de Eroi, Jertfă și mai ales Recunoștință, să cinstim sacrificiul ostașilor români, lupta lor pentru păstrarea spiritului neamului românesc și, mai ales, să nu ne uităm istoria neamului.

Fiecare lucrare expusă a fost unică, în expresie, temă, tehnică, formă și stil, însă toate au reprezentat diferite forme ale aceluiași lucru – respect și recunoștință pentru eroii noștri.

Cred că această expoziție a mai avut o notă de unicatitate, dată de traducerea discursului plastic în două chei proprii, diferite.

Maria Hărăbor a ales tehnica hașurii pentru a realiza seria sa de compoziții plastice, statice, închise – portretele unor mari personalități ale culturii românești, iar Ioana Gurguiatu și Alessia Mitrea au preferat tehnica acuarelei pentru compozițiile lor.

În ceea ce privește problemele de culoare și cele legate de configurare compozițională, toate cele trei eleve au demonstrat chibzuință, rigoare în elaborarea spațiului compozițional și un real talent artistic.

Portretele Mariei Hărăbor sunt vii, au capacitatea de a trezi sentimente în sufletul privitorului, pentru realizarea lor, ea a folosit valoarea cu talent, aceasta jucând, în acest caz, rolul compensator pentru culoare. Prin hașură, o hașură minuțioasă ce trădează o sensibilitate care vine din interiorul sufletului și trece apoi spre privitor, Maria Hărăbor a dirijat logic, conștient, lumina și materia cu ajutorul gradației creionului pe suprafața plană. Contrastul clarobscur, ca procedeu grafic, în acest caz, i-a permis Mariei să redea chipul personalității alese, prin treceri ușoare, expresive, gradate, de la lumină la umbră.

Ioana Gurguiatu și Alessia Mitrea au redat scene de luptă în compoziții dinamice, atât închise cât și deschise, într-o cromatică adecvată subiectului ales – Eroul anonim, cel care și-a jertfit viața pe câmpul de luptă.

Personajele compozițiilor plastice, acei luptători anonimi, au forme diferite în cele două viziuni artistice și au fost rezolvate plastic, atât bidimensional, cât și prin efectul spațial al culorilor tridimensional.

Astfel, în compoziții au folosit contrastul valoric, cel de cantitate, dar mai ales pe cel de calitate – regăsim în lucrări o serie de sensibile și armonioase degradeuri cromatice.

Tehnica folosită – modularea culorii prin divizarea tușei, a permis crearea unor vibrații coloristice ce reușesc să producă anumite senzații vizuale de percepere a volumului și a spațialității.

Lucrările expuse nu trebuie doar privite ci în ele trebuie căutat și înțelesurile lor profunde.

O parte dintre invitați a avut ocazia de a parcurge expoziția alături de micile artiste, având posibilitatea printr-un dialog cu acestea, de a descifra cu succes motivația din spatele fiecărui demers artistic, cât și indicii ale experiențelor trăite în timpul actului de creație.

Fiecare, dintre cele trei eleve, a trăit diferit, dar sunt convinsă că la intensitate maximă, momentul întâlnirii și al dialogului cu ÎPS Părinte Ciprian, la primul vernisaj din viața lor. Gândurile lor legate de acest eveniment stau mărturie în acest sens: „În timp ce realizam portretele pentru simpozion, m-am simțit mult mai mândră de țara noastră și de istoria ei minunată. Am avut prilejul de a desena portretele unor personalități care nu ar trebui nicidecum uitate, ci sărbătorite pentru impactul lor asupra noastră. Emoțiile trăite la vernisaj nu se pot descrie în cuvinte. Simțeam cum, în sfârșit, sunt privită așa cum sunt cu adevărat, desenul fiind parte din mine.” – Maria Hărăbor

„În acel moment nu realizam cât de important este vernisajul sau cât de mult mă va influența. Datorită acestui eveniment mi-am redescoperit laturile artistice și mă gândeam la planuri despre viitor legate de artă.” – Ioana Gurguiatu

„Când mă aflu la expoziție, nici nu realizam cât de importantă este aceasta sau, ce impact mare poate avea asupra mea. Atunci când vedeam că lumea îmi admira creațiile, mă simțeam ca o adevărată artistă. Din acel moment mi-am dat seama că pot face mai multe decât credeam, dacă am ambiție. Cu ajutorul doamnei Veronica Groper, care mi-a deschis această cale și care m-a făcut să cred în mine, am realizat că îmi pot îndeplini visele, dacă voi crede cu adevărat în ele.” – Alessia Mitrea

Împreună ne-am bucurat la finalul vernisajului că, am reușit să ducem la bun sfârșit acest demers. Le mulțumesc încă o dată, Mariei, Ioanei și Alessiei, pentru efortul depus, pentru participarea la acest proiect și sper că acest eveniment – vernisajul primei lor expoziții în afara școlii – să fie peste timp o amintire frumoasă și, de ce nu, un punct de plecare într-o călătorie spre o lume plină de culoare.

Maria Hărăbor - clasa a VII-a D
Alessia Mitrea - clasa a VI-a A
Ioana Gurguiatu - clasa a VI-a A
Coordonator: prof. Veronica Groper

ANUL 4, Nr. 5, IULIE 2021

ISSN 2501 – 7373, ISSN – L 2501 - 7373

REVISTA ȘCOLII GIMNAZIALE „ION BASGAŢAN” FOCSANI

DE LA 2 PENTRU VOI

Contact:

Strada Mare a Unirii nr. 64

telefon/fax: 0237 622 878

e-mail: basgansc@yahoo.co.uk

Focșani - Vrancea - România

